

Toelatingsexamen voor medische richtingen **Tandtrekkers en dokters te duur**

Als het aan de Vlaamse minister van Onderwijs Luc Van den Bossche en zijn collega van Welzijn, Wivina Demeester ligt, komt er volgend jaar een toelatingsexamen voor de studenten geneeskunde. Beiden zullen hierover een voorstel doen aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir), waarin de universiteiten vertegenwoordigd zijn. Met dat nieuws pakte De Standaard vrijdagochtend uit. Volgens Demeester mogen ook de eerstejaars tandheelkunde en kinesiterapie zich aan een toelatingsexamen verwachten.

Het toelatingsexamen zou een stap moeten zijn in het intomen van het overaanbod aan artsen. In België was er in 1993 één arts per 271 inwoners, (ook niet-huisartsen zijn hierbij gerekend, nvdr). Ons land is daarmee het tweede drukst bezette land in Europa. Enkel in Italië zijn er verhoudingsgewijs meer artsen. De stelling — die overigens door een aantal studies wordt tegengesproken — is dat de kwaliteit van de gezondheidszorg zou dalen door het overaanbod aan artsen. Artsen zouden daardoor namelijk niet genoeg ervaring kunnen opdoen, wat een gevaar voor de gezondheidszorg betekent.

een groot nivoverschil is tussen de verschillende secundaire opleidingen. Een proef na het eerste jaar leidt er dan weer toe dat de niet-geslaagden een jaar verspild zien, en daar is ook een financieel aspect aan verbonden. Bovendien is het de vraag of dit zoveel verschil van wat er momenteel gebeurt. Het voordeel is dan wel dat iedereen zijn kans zal kunnen wagen.

De vraag of het examen centraal moet worden of niet, laat Van den Bossche over aan de Vlir. Demeester is gewonnen voor een interuniversitaire proef. De minister van Welzijn heeft trouwens nog meer voorstellen. Zo wil ze de inhoud van de eerste kandidatuur van de opleiding aanpassen. Menswetenschappelijke vakken zouden meer aan bod moeten komen. Vakken als gezondheidsconomie, filosofie en medische sociologie zouden gekombineerd worden met een veertiendaagse ervaringsstage in het eerste semester. Met haar standpunt over de vakinhoud treedt Demeester buiten haar bevoegdheid. Als Minister van Welzijn heeft zij immers absoluut geen zeg in zaken als de vakinhoud van de opleiding geneeskunde. Voorts wil Demeester ook een examen bij tandheelkunde en kinesiterapie, om te vermijden dat aanverwante richtingen de 'vuilnisbak' van geneeskunde zouden worden. Een sneeuwbal effect in de maak?

Steek

Minister Demeester volgde de lijn van een oud voorstel van VLD-senator Jef Valckeniers, maakte een ontwerp en kwam tot een akkoord met Van den Bossche. Toen het nieuws bekend maakte, krabbelde de minister van Onderwijs echter terug door te zeggen dat het voorstel slechts een vaag toekomstplan was, terwijl Demeester het nieuws bevestigde. Er zou een voorstel naar de Vlaamse Interuniversitaire Raad gestuurd worden, maar die verklaarde vrijdag nog van niets te weten.

Wivina Demeester beweert dat budgettaire maatregelen niet meespelen bij een beperking van het aantal geneeskundestudenten. Wie geen geneeskunde mag studeren, zoekt immers wel een andere richting. Deze redenering van Demeester houdt geen steek. Geneeskundestudenten kosten onze overheid immers meer dan studenten van de meeste andere richtingen. Zo geeft de overheid aan de universiteiten ongeveer 300.000 frank subsidie per doktoraatstudent geneeskunde en 200.000 frank per kandidatuurstudent. Voor bijvoorbeeld een student uit Rechten, Letteren, of Economie wordt slechts 100.000 frank uitgetrokken. Het valt dan ook sterk op dat Demeester de toegangsprijs ook bij tandheelkunde en kinesiterapie wil invoeren. Tandheelkunde is een richting die in dezelfde subsidiekategorie valt als geneeskunde en studenten kinesiterapie kosten de overheid gedurende de hele opleiding 200.000 frank.

Hoe zo'n toelatingsexamen er moet uitzien, is een andere vraag. Moet die vóór of na het eerste jaar gehouden worden? Kan iedere universiteit die zelf invullen of moet er een centraal examen komen? Zeker over het eerste probleem valt veel te zeggen. Een examen vóór het eerste jaar valt te verworpen omdat er nog steeds

Van den Bossche moest het weeral ontgelden, zie pagina 6.

(foto Nixon NBB)

Nieuwe financiering universiteiten goedgekeurd **Massabetoging tegen vrijlaten inschrijvingsgelden**

In de nacht van vrijdag op zaterdag keurde de Vlaamse Raad als deel van dekreet VI over het onderwijs ook de nieuwe financiering wordt geen rekening meer gehouden met het aantal studenten in de voortgezette academische opleidingen (VAO's). Daarnaast worden de inschrijvingsgelden van een deel van de voortgezette opleidingen vrijgelaten. Op de gemeenschappelijke Algemene Vergadering van Kringraad en Sociale Raad werd daarom besloten woensdag om 17.00 u weer te gaan betogen.

Minister van Onderwijs Luc Van den Bossche wou met de nieuwe financiering een einde maken aan de wildgroei aan voortgezette opleidingen, die volgens hem te veel en te ondoordacht georganiseerd worden. Daarom zal in de betoelaging van de universiteiten vanaf het begrotingsjaar 1995 geen rekening meer worden gehouden met de schommelingen in de studentenaantallen in de voortgezette academische opleidingen. Omdat de universiteiten in het nieuwe financieringsmodel geen baat meer hebben bij veel VAO-studenten, zullen ze volgens de minister het aanbod aan voortgezette opleidingen vanzelf rationaliseren.

Op dit moment is het zo dat er door de ongunstige economische conjunctuur een toenemende belangstelling bestaat voor voortgezette opleidingen. Pas afgestudeerde universitair verkiezen vaak een tweede opleiding te volgen boven een jaar stempeleen. Bovendien menen ze hierdoor de kans op tewerkstelling te vergroten. Op het ministerie van onderwijs, dienst universitaire instellingen, betwist men de waarde van een tweede diploma: "De economie heeft deze hoogopgeleiden niet nodig." Nochtans zijn het net de

bedrijfsgerichte VAO's die veel succes lijken te hebben. Zo worden er in Vlaanderen niet minder dan dertig VAO's binnen de Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen georganiseerd en een twintigtal binnen Rechten.

Fluitjes

De universiteiten krijgen door het nieuwe dekreet vrijheid over hoe ze de voortgezette opleidingen financieren. Geveest wordt dat de universiteiten nog enkel de lukratieve opleidingen zullen inrichten en de economisch minder interessante opleidingen zullen laten verdwijnen. Van den Bossche laat de universiteiten niet alleen zelf de opleidingen financieren; ze mogen voor de helft van de VAO's ook het inschrijvingsgeld bepalen. Dat zou betekenen dat voor een groot aantal opleidingen waarschijnlijk inschrijvingsgelden van meer dan 40.000 frank betaald zullen moeten worden. Op dit moment wordt er aan de UIA in Antwerpen trouwens al een aanvullende opleiding Telekommunikatie geïntroduceerd waarvoor 300.000 frank inschrijvingsgeld moet betaald worden.

BINNENIN

Kongres 5
De Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) hield een week geleden een kongres met als thema studentenspraak. Er werd ondermeer gesproken over een nieuwe sociale sector voor het hoger onderwijs. Punt van discussie was ook numerus clausus. Meer over dit — opnieuw — hete hangijzer leest u op de pagina's drie tot en met vijf.

Pangaea 7
Min stopt ermee. Het wilde maar niet boteren met de Jan. Haar ontslag roept vragen op over hoe het nu verder moet met het kersverse multicultureel ontmoetingscentrum van de KUL. Terug naar de studenten, tiens.

Chokri 10
Chokri Pukkelpop stopt er ook mee. Gedaan. In Leuven dan toch. De konijnen hun muzikale sjtuff is in beslag genomen door de politiest. Voor de mop van het konijn en de dokter, zie zoekers.

Op de gezamenlijke Algemene Vergadering van Kringraad en Sociale Raad werd dan ook gesteld dat er opnieuw actie moest gevoerd worden tegen deze waanzinnige voorstellen. Na het sukses van de betoging van donderdag trekt men weer de straat op met een aantal eisen. Het inschrijvingsgeld voor de voortgezette opleidingen mag volgens het betogings-

Loko vindt toegangsexamen bespreekbaar

Demokratisering en kwaliteit gezondheidszorg in tegenspraak?

Vorige week vond een zogenaamde Gemeenschappelijke Algemene Vergadering (GAV) van Sociale Raad en Kringraad plaats. Naast de nodige rompslomp over de VAO-betoging van de dag voordien, werd er in zeven haasten nog een ander punt aan de agenda toegevoegd. Diezelfde dag was er in De Standaard een artikel verschenen met als kop 'Toelatingsexamen voor studenten geneeskunde vanaf 1995'. De link met numerus clausus, een gevoelig onderwerp voor de studentenbeweging, was snel gelegd. Sommigen vonden het dan ook nodig in zeven haasten een Leuvense standpunt te formuleren. Medica legde een tekst voor die in omfloerste termen de deur openzet voor numerus clausus. Toch werd die goedgekeurd.

De vergadering kreeg eerst de tijd om het bewuste artikel te lezen. Enige achtergrondinformatie was een korte tekst uit Knack waarin dokter Beckers en Rik Thys hun mening over numerus clausus respectievelijk pro en contra formuleren. Het gevolg van die wel erg magere uitgangspunten was dat de discussie zowat alle kanten uitsloeg.

Een Medica-vertegenwoordiger merkte onmiddellijk op "dat alles in het bewuste artikel toegespitst was op de onderwijswestie, zonder de grote context van de gezondheidszorg erin te betrekken". Daaraan voegde hij toe dat praten over een beperking van het aantal studenten gekoppeld moet worden aan een evaluatie van de gezondheidszorg, een evaluatie van het curriculum van de geneeskundestudenten en aan een evaluatie van de effecten op de democratisering van het onderwijs.

Medica zegt dat zij niet zomaar de artsensyndikaten achternaaholt.

Nochtans komen de redenen die zij aangeeft voor de noodzaak van die evaluatie wel overeen met een aantal van de argumenten die de artsensyndikaten tot in den treure blijven herhalen. Zo staat het blijkbaar buiten kijf dat er "sowieso een overaanbod is." Bovendien beweren de Medica-vertegenwoordigers dat zij niet handelen uit een korporatistische reflex: "Wij zijn niet bekommerd om onze job, maar om de kwaliteit van de gezondheidszorg." Omwille van het 'overaanbod' zou die namelijk niet meer gegarandeerd kunnen worden. De artsen zouden dan namelijk niet meer genoeg kunnen trainen. Allemaal beweringen die de artsensyndikaten ook graag in de mond nemen, zonder dat die door wetenschappelijk onderzoek gestaafd worden, noch wat betreft de vraag wanneer er sprake is van een overaanbod, noch over de vraag of een hoger aantal artsen de kwaliteit van de gezondheidszorg omlaag haalt. (zie ook artikel 'Het verdriet

van België')

Slik

De andere kringvertegenwoordigers hadden er, bij gebrek aan behoorlijke informatie het raden naar of al die beweringen wel klopten. Vanuit die vaststelling werd er geopperd dat het nog te vroeg was om een standpunt in te nemen. De 'druk van de media' won het echter op de noodzaak om met een doordacht standpunt naar buiten te komen. De aanwezige Medica-leden stelden dan de volgende tekst voor: "Democratisch onderwijs is een fundamenteel principe, maar ook de kwaliteit van de gezondheidszorg is er een. Nu zijn die twee principes in conflict. Om daar oplossingen voor te vinden willen we de discussie rond het toelatingsexamen aangaan op voorwaarde dat die globaal gekaderd wordt in de herstructurering van de gezondheidszorg en de medische opleiding." Volgens Medica zou een principieel 'niet' betekenen, dat de studenten niets in de pap te brokken zullen hebben bij de bespreking van het toelatingsexamen. Impliciet betekent die verklaring echter ook dat de studentenbeweging de facto een van de belangrijkste peilers van het democratiseringsideaal geeft, namelijk vrije toegang tot het hoger onderwijs. Bovendien gaat de tekst ervan uit dat een beperking van het aantal studenten de kwaliteit van de gezondheidszorg ten goede komt, een stelling die op vrij los zand gebouwd is.

Toch werd de tekst door het merendeel van de stemgerechtigde kringvertegenwoordigers goedgekeurd: ze-

ventien stemmen voor, drie tegen en drie onthoudingen. Blijkbaar stemde die overweldigende meerderheid voor vanuit de redenering dat de bewuste tekst niets méér zegt dan dat de Leuvense studentenbeweging de discussie wil aangaan. Dat een anti-toegangsexamenstandpunt hen daarvoor niet zou uitsluiten, was slechts bij weinigen opgekomen. Wettelijk moeten studenten namelijk betrokken worden bij de besluitvorming over maatregelen die hen aanbelangen.

Walging

De kringvertegenwoordigers hadden trouwens enkele uren voordien gestemd over de resoluties van het Kongres Studenteninspraak van de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS). Daarin staat ondermeer te lezen dat "VVS zich uitspreekt — nog maar eens — tegen de invoering van een toegangsbepalende maatregel voor het hoger onderwijs. Wij wensen bovendien onze walging uit te drukken voor de praktijken van de gevestigde artsensyndikaten, die een ingreep in één van de basisbeginselen van ons onderwijskundig systeem verkiezen boven een rationele reorganisatie van de gezondheidszorg zelf." Die tekst werd ook door de kringen goedgekeurd. Daar stond weliswaar bij dat men erkent dat er problemen in de gezondheidszorg zijn, "maar wij vinden het logisch dat die eerst daar zelf aangepakt worden. Als, en alleen als dat gebeurt, kunnen wij het recht op vrije studiekeuze afwegen ten opzichte van andere belangen." Vooralsnog geldt dat dus niet. Klio, de kring van de studenten Klasseke Filologie en Oude Geschiedenis, legt zich in elk geval niet neer bij de idiote gang van zaken. De kring vraagt een nieuwe gezamenlijke AV aan en motiveert dit als volgt: "Dit brengt niet alleen met zich mee dat Loko zich onsterfelijk belachelijk maakt, maar ook dat wij uiteindelijk zullen instemmen met de minst slechte vorm van numerus clausus terwijl iedereen het wel eens was dat geen enkele vorm van studentenbeperking strookt met de democratisering van het onderwijs omdat er nu eenmaal geen deftige oriënteringsproef of toelatingsexamen bestaat."

Kris Jacobs

Klausje

vervolg van pag. 1

telefonische reactie dat de dekanen geneeskunde van alle Vlaamse universiteiten volgende week een gemeenschappelijk standpunt zullen proberen te bepalen. Persoonlijk vindt hij dat er zeker een beperking op het aantal geneeskundestudenten moet komen, maar hij is niet zeker of een toelatingsexamen daarvoor de beste oplossing is. Wel ziet hij iets in een polyvalent eerste jaar voor alle biomedische wetenschappen.

Henk Dheedene
Peter Van Rompae

(foto Karel De Weerd)

**BENT U PROFESSOR
ASSISTENT
LERAAR OF
STUDENT?**

Aarzel niet!

Neem nu een voordelig abonnement voor minder dan 20 frank per dag!*

Voor meer informatie:

De Financieel-Economische Tijd
Posthoflei 3 bus 9 - 2600 Berchem
Tel. (03) 286 0 306 - Fax (03) 286 0 300

Voorkennis van Zaken.

*Jaarabonnement: 4.950,- fr. i.p.v. 8.250,- fr.

(advertentie)

Ga voor minder
... met CONNECTIONS natuurlijk!

DUBLIN	v.a. 6.490,-
FRANKFURT	v.a. 5.990,-
KOPENHAGEN	v.a. 8.140,-
BANGKOK	v.a. 21.990,-
JAKARTA	v.a. 26.310,-
JOHANNESBURG	v.a. 25.300,-
MEXICO	v.a. 19.990,-
NEW YORK	v.a. 11.990,-

VRAAG OOK NAAR ONZE CITYTRIPS

Inlichtingen en reservatie:

CONNECTIONS Lic. Cat. A1919

Tiensestraat 89 3000 LEUVEN 016/29.01.50

Demerstraat 74 3500 HASSELT 011/23.45.45

advertentie

REDAKTIONEEEL

Het wordt stilaan afgezaagd: het debat rond numerus clausus is weer maar eens geopend. Of toch niet? "Er wordt geen vast percentage geslaagden vooropgesteld. Voor zo'n numerus clausus bestaat geen meerderheid in het parlement, herhaalde minister Van den Bossche", zo stond vrijdag in De Standaard te lezen. Strikt genomen gaat het dus niet om een numerus clausus, maar dat doet er in feite niet toe. Het debat is er één over toegangsbeperking. En of dat nu numerus clausus of toegangsexamen heet, is niet de kern van de zaak. Zeker niet wanneer het om studies geneeskunde gaat.

De aard van de argumenten die gebruikt worden, maakt duidelijk dat de discussie niet prioritaair draait rond onderwijskundige aspecten — zoals bijvoorbeeld het verhogen van de slaagpercentages. In de eerste plaats wil men nog steeds het aantal artsen op de arbeidsmarkt beperken.

Dat de artsensyndikaten hierbij tenminste voor een deel handelen vanuit een korporatistische reflex, is genoegzaam bekend. Dat de — op zijn zachtst gezegd — nogal betwistbare argumenten van die syndikaten keer op keer ook weer opduiken in andere middens zou moeten bevreemden. Het omgekeerde is echter het geval. De pleidooien van de numerus-claususlobby lijken een statuut van 'urban legend' verworven te hebben: niemand getroost zich de moeite om ze te verifiëren, maar velen nemen heel makkelijk aan dat ze wel zullen kloppen.

Afgelopen vrijdag bleek dat maar al te duidelijk binnen de Leuvense studentenbeweging Loko. Gezamenlijke vergaderingen van Kringraad en Sora slaagden er niet alleen in om op een paar uur tijd te evolueren van 'principieel tegen toegangsbepalende maatregelen' naar 'de modaliteiten van een toegangsexamen zijn bespreekbaar'. Bovendien wisten zij een tekst gestemd te krijgen die stelt dat het principe van de democratisering van het onderwijs nu in conflict is met dat van de kwaliteit van de gezondheidszorg.

Veel kringvertegenwoordigers betoonden allicht een dergelijke 'openheid' omdat de bewuste tekst niet meer leek dan een neutrale wens om in de discussie over het voorstel tot toelatingsexamen betrokken te worden. Dat men in één adem democratisering van het onderwijs en gezondheidszorg tegenover elkaar stelt, is echter niet minder dan zwichten voor de 'urban legend' van de artsensyndikaten. Terwijl het net de studentenbeweging is die reeds jarenlang het sprookje van die syndikaten tracht te ontcrachten. Met succes trouwens. Het meest recente voorbeeld daarvan is de Kringraadnota van twee jaar geleden die aantoonde dat een verhoging van het aantal artsen niet noodzakelijk de kwaliteit van de artsenspraktijk in het gedrang brengt.

Vanuit haar democratiseringsprincipes heeft de studentenbeweging zich trouwens steeds tegen toegangsbeperkingen verzet. Die sluiten immers steeds een aantal bekwame en gemotiveerde jongeren uit en verscherpen het socio-kulturele selectieproces in het onderwijs. Het gevaar dat een toegangsexamen ingevoerd wordt, is trouwens niet alleen binnen de geneeskundefakulteit reëel. Om de slaagpercentages een gevoelig eind de hoogte in te jagen, gaan er tegenwoordig meer en meer stemmen op om een oriënteringsexamen in te voeren. Dat zo'n examen binnen de kortste keren door de politieke wereld gebruikt wordt als een selectie-instrument, is meer dan waarschijnlijk. Wil een sociale en democratische studentenbeweging geloofwaardig blijven, dient zij zich met hand en tand tegen dergelijke ondoordachte voorstellen te verzetten. Men kan alvast de eigen dossiers terug uit de kast halen.

Mytes van de numerus-claususlobby Het verdriet van België

Toegangsbeperking in (vooral) geneeskunde komt sinds de jaren zeventig geregeld in het nieuws. De argumenten daarvoor zijn van verschillende aard. Medica's pleidooi voor 'dialog' leek vooral op bezorgdheid te berusten: enerzijds over de kosten en anderzijds over de kwaliteit van de gezondheidszorg. Anderhalf jaar geleden weerlegde Kringraad in een nota op overtuigende wijze de stellingen die Medica op de Gezamenlijke Algemene Vergadering van vorige week naar voor bracht.

Er zijn natuurlijk andere argumenten om te pleiten voor numerus clausus. Zo lijken de artsensyndikaten in de eerste plaats bezorgd om de status van hun beroep, met al de financiële voordelen die erbij horen. Konkreter betekent dit dat een werkloze dokter een grotere schande is dan pakweg een werkloze dokter. Een andere belangrijke groep zijn de onderwijskundige argumenten. Volgens sommigen leidt een mislukking in een jaar universiteit namelijk tot 'frustraties' van de betrokkenen en anderzijds zou het ook zonde zijn van de belastingcenten. Die bekommernis vind je eerder in bepaalde kringen die bezorgd zijn om slagingspercentages.

Aanbod

Hoewel zij zelf beweren niet te handelen vanuit een korporatistische reflex, komen de stellingen van Medica ook terug bij de artsensyndikaten. Grosso modo valt die redenering van Medica en de artsensyndikaten uiteen in twee fundamentele delen. Ten eerste zou een te groot artsaanbod tot overbodige gezondheidsuitgaven leiden en ten tweede zou een teveel aan artsen de kwaliteit van de gezondheidszorg aantasten.

In voormelde nota maakte Kringraad eerst een vergelijking met de gezondheidsuitgaven van een tiental andere Europese landen. Het blijkt dat de uitgaven in vergelijking met de andere landen niet bepaald uit de pan swingen. Wel is het zo dat België in verhouding veel artsen telt. Het is vaak op deze vaststelling dat de numerus-claususlobby haar pleidooi stoelt.

Procent

Die vaststelling wordt namelijk ingeroepen als argument om te stellen dat de gezondheidsuitgaven te hoog zijn. Daarbij steunt men, aldus Kringraad, "op een theoretisch economisch

model van informatie-asymmetrie tussen patiënt en arts." In het Nederlands wil dat zeggen dat artsen zoveel mogelijk willen verdienen, en aangezien zij vanzelfsprekend meer geneeskundige kennis hebben dan hun patiënten, zouden zij het 'verbruik' van die laatste opdraven. Maar het onderzoek dat hiernaar gedaan werd, spreekt die hypothese eerder tegen.

Zo is er het onderzoek van Van Dongen, Dhaene en Schokkaert (1991) naar de verschillen in medische consumptie in België. Conclusie is dat "een hoger aanbod van huisartsen weliswaar de uitgaven van huisartsenkonsulten verhoogt, maar deze toename wordt meer dan gecompenseerd door de vermindering in de uitgaven voor om het even welk ander type van medische voorzieningen." De Amerikaanse wetenschapper Stanov vond in 1985 wel een kleine invloed van een hoger aantal artsen op de gezondheidsuitgaven, maar de oorzaak daarvan was niet dat de artsen anders zouden voorschrijven voor dezelfde ziekte naargelang de 'markt-omstandigheden'. De kleine kostenverhoging was eerder te wijten aan "het feit dat meer mensen naar een arts stappen en aan het feit dat meer

patiënten meerdere artsen raadplegen voor eenzelfde ziekte."

Als de informatie-asymmetrie-theorie klopt, zou je kunnen veronderstellen dat goed geïnformeerde mensen minder uitgeven dan slechter geïnformeerde mensen. Onderzoek van Hay en Leahy (1982) vergeleek daartoe de uitgaven van leden van artsen- en niet-artsenfamilies. "Medici en hun families zullen even waarschijnlijk, zometime waarschijnlijker, een dokter bezoeken dan anderen." Er zijn ook andere studies die de voormelde theorie wel ondersteunen, maar in het beste geval is de stijging van de kosten nog steeds miniem: "Een stijging van het artsaanbod met tien procent zou de gezondheidsuitgaven met maximaal twee procent kunnen doen toenemen, en waarschijnlijk met een procent."

Toename

Een probleem dat de bepleiters van numerus clausus tegenwoordig nauwelijks meer naar voor schuiven, is

echter dat van de kwaliteit van de geneeskunde. Doordat jonge artsen niet genoeg ervaring zouden kunnen opdoen, zouden zij minder vlot bepaalde ziekten kunnen herkennen. Kringraad bekennt hierover geen wetenschappelijk onderzoek te hebben gevonden, maar citeert wel uitvoerig E. Rohaert van het Planburo. Rohaert erkent dat er een probleem is, maar ziet hier als oplossing veeleer een herverdeling van het aantal 'zorgenverstrekkers' per patiënt. Ook leuk is het volgende: "Fundamenteel is dat tot hiertoe geen enkele gezaghebbende instantie met objectieve criteria en vanuit een medische verantwoording concreet heeft kunnen aantonen hoe groot het aantal geneesheren moet zijn dat nodig en voldoende is voor de verzorging van een bevolking. Eveneens heeft geen enkele dergelijke instantie kunnen aantonen dat een toename of een daling van het aantal geneesheren de kwaliteit van de huidige zorgenverstrekkers in ons land kan doen stijgen of dalen."

Kris Jacobs

De invloed van de artsensyndikaten Dokter Beckers: "Minder gegoede kinderen moeten geen taak krijgen waar ze intellectueel niet tegen opgewassen zijn"

In het debat rond numerus clausus spelen de artsensyndikaten traditioneel een dubieuze rol. Nu de inschrijvingen van het aantal eerstejaars geneeskundestudenten weer gestegen zijn, staan de artsensyndikaten weer op de eerste rij om een beperking van het aantal geneeskundestudenten te bepleiten. Meer artsen betekent immers meer concurrentie en bijgevolg minder inkomsten voor een deel van de nu actieve dokters. Nochtans zijn er nog andere denkposten om de problemen in de gezondheidszorg op te lossen, zoals het invoeren van een pensioensleeftijd voor dokters, arbeidsverdeling en de zogenaamde echelonering.

De artsensyndikaten kunnen in twee groepen ingedeeld worden. Enerzijds is er het Vlaams Artsensyndicaat (VAS), ook wel bekend als de groep Wynen-Beckers. Het VAS, dat vooral de specialisten vertegenwoordigt, heeft de elitaire dokter Beckers als voorzitter. Deze is al jaren voorstander van numerus clausus voor de medische opleidingen. Beckers wil met een toelatingsbeperking in geneeskunde de status van het beroep beschermen. In het verleden maakte hij herhaaldelijk opmerkingen in die richting. Zo stelde hij in '86 al in een interview met het studentenblad Faze: "Jongens uit een arbeidersmilieu zeven jaar laten studeren om ze dan een diploma te geven waar ze later toch niets mee kunnen doen, dat vind ik pas sociaal."

Twee weken geleden deed hij in het

weekblad Knack nog zwaardere uitspraken. "Links heeft zich altijd tegen numerus clausus verzet omdat minder gegoede kinderen dan geen kans zouden maken. Ik denk dat minder gegoede kinderen geen taak moeten krijgen waar ze intellectueel niet tegen opgewassen zijn."

Geld

Het artsensyndicaat van Beckers wil ook nog op andere manieren de werkzekerheid van de specialisten en de 'status van het beroep' beschermen. Zo hebben zij het voorstel gedaan van de akkreditering, een voorstel dat een financieel voordeel zou moeten opleveren voor zowel de patiënt als de arts. Een arts moet in het voorstel aan een aantal voorwaarden voldoen om 'geakkrediteerd' te worden. De arts zou onder andere een continu navolgingsprogramma moeten volgen — wat vooral de specialisten weer extra inkomsten ople-

vert —, medische dossiers per patiënt bijhouden, en een activiteitsdrempel hebben van tenminste vijf contacten per werkdag. Deze voorwaarden zouden een kwalitatieve verbetering van de gezondheidszorg moeten garanderen.

Het is dan ook wonderlijk dat tenminste vijf contacten — dit kan in theorie ook betekenen vijf keer dezelfde patiënt — voor de akkreditering genoeg zouden zijn, terwijl men nu ter verdediging van een numerus clausus stelt dat een arts tenminste twintig patiënten per dag zou moeten hebben. Door dat systeem van akkreditering zou worden voorzien in "eensdeels een bijkomende honorarium voor de geakkrediteerde geneesheer en anderdeels in een vermindering van het persoonlijk aandeel van de verzekerde." Waarschijnlijk zou de maatregel de overheid teveel geld kosten en zal ze in deze vorm nooit gestemd geraken. Intussen pleit de groep rond Beckers dus maar voor numerus clausus om de eigen inkomsten veilig te stellen.

Invloed

Naast het artsensyndicaat van Beckers is er nog het Algemeen Syndicaat van Geneeskundigen van België (ASGB) met als voorzitter dokter Roex. In dit artsensyndicaat zijn zowel artsen en specialisten vertegenwoordigd. Zij pleiten voor een echelonering van de gezondheidszorg. Dat slaat op een trapsgewijze indeling, waarbij de patiënt eerst via de huisarts gaat en vervolgens wordt doorgewezen naar specialisten. Het is een principe dat een kwalitatieve en democratische gezondheidszorg zou garanderen maar voorlopig nog niet voldoende uitgewerkt is. Het 'overaanbod aan huisartsen' zou zich, doordat veel meer patiënten door hun huisarts geholpen zouden worden, verplaatsen naar de specialisten.

Daarom kant het artsensyndicaat van Beckers zich tegen echelonering. En dat artsensyndicaat heeft de meeste invloed op het gezondheidsbeleid doordat het negen van de elf onder de artsensyndikaten te verdelen zetels bezit in het machtige adviescomité Medicodut. Voorlopig wordt er dus geopteerd voor numerus clausus. Alternatieve oplossingen zoals een arbeidsverdeling of het invoeren van een verplichte pensioensleeftijd zitten er momenteel helemaal niet in. De geneesheer draagt immers nog steeds het aura van een medicijnman, zo verwoorde VLD-parlementslid Pierre Chevalier het ooit in een Vetò-interview.

CUM Laude

Student Service Shop

voor uw thesissen en ander didactisch materiaal

- gebruik van PC met printer inclusief deskundige begeleiding
- kopiëren
- faxen
- inbinden
- scannings (= verwerking van uw foto's en tekeningen)
- kleurenprints
- informatica-cursussen
- shop met diskettes, informatica-boeken ...

roept prutswerk een krachtig halt toe.

Cum Laude, Diestsestraat 261, 3000 Leuven, tel. 016 / 23 18 05.

(advertentie)

BerUSprak

Hogescholen en universiteiten eensgezind

Studenten doen voorstel voor een eenvormige sociale sektor

Op haar kongres rond studenteninspraak van zaterdag 10 december stemde de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) een voorstel dat het beheer en de financiering van de sociale sektor van hogescholen en universiteiten op een eenvormige manier regelt. Het voorstel dat waarschijnlijk woensdag op haar Nationale Algemene Vergadering bekrachtigd wordt, bundelt de positieve elementen in de huidige sociale sectoren van respectievelijk de hogescholen en de universiteiten. In het nieuwe voorstel vragen de studenten zelfbeheer. Zelfbeheer is volgens hen immers de enige garantie tegen de afbraak van de sociale sektor ten dienste van andere belangen zoals prestige of financiën.

In de huidige situatie is de structuur van de sociale sektor — die zorgt voor de financiering van sociale voorzieningen zoals voeding, huisvesting, vervoer, en psycho-sociale begeleiding — erg verschillend voor universiteiten en hogescholen. Volgens het

en kan autonoom beslissen hoe die besteed wordt. Het dekreet geeft de vzw's ook de kans om samen te werken met andere hogescholen of met universiteiten, zodat ze gebruik kunnen maken van reeds bestaande sociale voorzieningen.

Autonoom

Dat wordt nu echter bemoelijklijkt door de totaal verschillende structuur van de sociale sektor aan de universiteiten. Bij de universiteiten hebben de sociale sectoren geen vzw-status en dus ook geen wettelijk vastgelegde autonomie. De beheerders van de universiteiten kunnen daardoor altijd ingrijpen. Hoeveel geld er in de sociale sektor gepompt wordt en waar dat geld aan besteed wordt, hangt bijgevolg voor een groot deel af van de goodwill van de universitaire over-

heid. En met die goodwill loopt het wel eens fout. Zo dient Studentenvoorziensingen in Leuven nu steeds te zorgen voor het onderhoud van de gebouwen die ze in gebruik heeft; een kost die de sektor op een faliet doet afsterven en verhardt een degelijk sociaal beleid te voeren. In Gent werd vorig jaar dan weer plots door de universitaire overheid beslist om de kamerprijzen van de universitaire residenties met duizend frank te verhogen. VVS vindt dat zolang de universiteiten het beheer van de sociale sektor feitelijk in handen hebben, er altijd belangen blijven meespelen die buiten de sociale sektor liggen. Daarom moeten de studenten volgens VVS zelfbeheer krijgen in de sociale sektor.

Ook bij de hogescholen — waar de toestand op het eerste gezicht rooskleuriger lijkt — is er in de huidige situatie geen sprake van medebeheer. Hoewel de Raad van Beheer van de vzw's paritair is samengesteld met voor de helft studenten, kan de direktie nog altijd in de statuten van de vzw voorzien dat de voorzitter van de Raad van Beheer iemand van de direktie is. Aangezien de voorzitter van de Raad van Beheer van een vzw bij staking van stemmen beslist, betekent dit dat studenten in de praktijk

minder in de sociale pap te brokken hebben dan de direktie. Bovendien worden de studenten die in de Raad van Beheer zitten momenteel vaak aangesteld door de direktie van de hogescholen.

Nivo

Via het nieuwe voorstel maakt VVS kromaf met deze problemen. Zo zal iedere hogeschool en iedere universiteit een sociale vzw moeten oprichten in overleg met de representatieve studentenorganisatie van de instelling. Daardoor kan de direktie niet meer bepalen welke studenten in de Raad van Beheer komen. De opperichte vzw's moeten ook autonoom beslissingen kunnen nemen over wat er met de subsidies voor de sociale sektor moet gebeuren. Die subsidies kunnen gaan naar diensten die door het hogeschooldekreet als subsidiebaar werden beschreven, of naar zaken die inspelzen op nieuwe noden die zich bij de studenten voordoen. Op dit moment is het bij de universiteiten nog zo dat de subsidies eerst aan de universitaire overheid worden uitgekeerd en dat die beslist hoeveel er aan de sociale sektor besteed wordt. Ook moeten volgens het voorstel de beheerorganen van de vzw's, de Raad van Beheer en de Algemene Vergadering, minstens paritair samengesteld zijn. Daarnaast moet de voorzitter student zijn.

De vraag moet natuurlijk gesteld worden of studenten zo'n verdedreven vorm van zelfbeheer wel aankunnen. Het voorbeeld van de VUB, waar de studenten al een zeer grote mate van zelfbeheer hebben in de sociale sektor, toont aan dat het kan. De studenten dragen natuurlijk een grotere verantwoordelijkheid. Als de sociale sektor van hun instelling niet draait, zullen ze dan ook de hand in eigen boezem moeten steken. Anderzijds liggen ze veel sterker aan waar de noden liggen, en zullen ze niet denken in termen van geld of prestige.

Voor de financiering van de sociale voorzieningen vraagt het voorstel tenslotte nog dat de hogescholen evenveel geld krijgen als de universiteiten. Op dit moment ontvangen de hogescholen 3000 frank per student, terwijl de universiteiten 9000 frank toegestopt krijgen. VVS vindt dan ook dat de sociale financiering van de hogescholen tot op het nivo van dat van de universiteiten moet gebracht worden, maar dat daarbij een verlaging van de middelen voor de universiteiten onaanvaardbaar is.

Joris Janssens
Peter Van Rompaeij

VVS-kongres over studenteninspraak Artsensyndikaten moeten op de vingers getikt worden

De Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) — die alle hogeschool- en universiteitsstudenten wil vertegenwoordigen — hield zaterdag 10 december een kongres in Brussel waarvoor ongeveer zeventig studenten opdaagden om te denken en te discussiëren over studenteninspraak. Op het einde van het kongres keurden de vertegenwoordigers een aantal resoluties goed. VVS vraagt daarin onder meer onderzoek naar migrantenparticipatie in het hoger onderwijs en spreekt zich uit tegen numerus clausus.

Van de meeste universiteiten waren er studentenvertegenwoordigers aanwezig. De opkomst van de hogescholen lag iets lager maar viel mede door de ruime vertegenwoordiging van Groep I toch nog mee. Doel van het kongres was zich eens grondig te bezinnen over hoe traditionele thema's zoals 'demokratisering van het onderwijs' moeten worden begrepen en welk beleid VVS als overkoepelend orgaan in de toekomst moet voeren.

Het kongres bestond uit drie delen. In de vormiddag waren er werkgroepen rond 'maatschappelijke uitdagingen voor de student in de 21ste eeuw', 'drempels tot het hoger onderwijs', en 'beheer en financiering van de sociale sectoren'. Over de thema's werden kongresresoluties opgesteld, waar dan in het derde deel over gestemd zou worden. Vóór de stemming kwam er nog een debat over studenteninspraak met Rudi De Potter, hoofd van het Adviescentrum voor Studenten aan de Universiteit van Gent, Rik De Boerdemak, voormalig medewerker van het samenwerkingsverband tussen de hogescholen, het Regionaal Netwerk Gent, en Paul Sas, voormalig voorzitter van VVS. Het debat leidde tot niet veel meer dan een aantal loze uitspraken in de trant van "ik vind dat studenten (niet) in alles inspraak moeten hebben want ik weet uit mijn ervaring dat...". Een discussie zonder einde dus, die trouwens nooit deftig op gang kwam.

Achterban

De klimaks van het kongres zou de stemming van de resoluties worden. Hierover was in het verleden al veel discussie geweest. Zo had Loko, de Leuvense Overkoepelende Kingorganisatie, zich in het verleden altijd uitgesproken tegen een stemming op een kongres. Volgens Loko heeft een stemming op een kongres totaal geen democratische betekenis. De stemming kan volgens de Leuvense studentenbeweging eigenlijk alleen op een Nationale Algemene Vergadering gebeuren nadat alle vertegenwoordigers op die vergadering hun achterban hebben kunnen raadplegen. De Brusselse studentenvereni-

ging BSG was echter heftig voorstander van een stemming op het VVS-kongres en daarom werd tot een compromisvoorstel overgegaan. Er wordt op het VVS-kongres gestemd maar de voorstellen moeten nog eens goedgekeurd worden op de Nationale Alge-

mene Vergadering, nadat alle overkoepelende studentenorganisaties een officieel standpunt hebben kunnen bepalen. Die Nationale Algemene Vergadering gaat door op woensdag 21 december.

In de resoluties over 'maatschappelijke uitdagingen voor de student in de 21ste eeuw' stelde VVS onder andere: "de huidige tendens tot ekonomisering bedreigt het ganse maatschappelijke bestel en meer in het bijzonder het onderwijs en het onderzoek. VVS wil dan ook haar steun betuigen aan organisaties die democratisch en kosteloos onderwijs en vrij onderzoek ten dienste van de samenleving stellen." Hiermee kante VVS zich tegen de steeds groter wordende invloed van de bedrijven op ons onderwijs, een invloed die we ook merken aan de KU Leuven waar bijvoorbeeld professor Vander Eeckens van Economie aangesteld is om zoveel mogelijk geld van de bedrijfswereld binnen te halen. Daarnaast waren er nog een aantal resoluties over het migrantenbeleid in het hoger onderwijs. VVS beklagt zich erover hoe weinig statistisch materiaal er is over de migrantenparticipatie en eist dan ook dat er dringend onderzoek naar wordt verricht. De resoluties werden

vrijdagnamiddag op een paar kleine wijzigingen na door Loko goedgekeurd.

De resoluties van de werkgroep rond onderwijs bedroegen meer dan tien pagina's. Aangezien de meeste stemgerechtigden de tekst voordien nog niet hadden kunnen doornemen, was het dan ook onzinnig om erover te stemmen. Toch besloot men tot stemming over te gaan, ondanks herhaaldelijke klachten van aanwezigen. De resoluties gingen over drempels tot het hoger onderwijs. In één van de resoluties kante VVS zich tegen de artsensyndikaten in het huidige toelatingsdebat spelen: "Wij wensen onze walging uit te drukken voor de praktijken van de gevestigde artsensyndikaten, die een ingreep in een van de basisbeginselen van ons onderwijskundig systeem verkiezen boven een rationele reorganisatie van de gezondheidszorg zelf." Volgens de VVS-resolutie is het logisch dat de problemen in de gezondheidszorg eerst in de gezondheidszorg zelf aangepakt worden voor er sprake kan zijn van enige vorm van toelatingsbeperking. Ook Loko schaarde zich vrijdag achter de inhoud van de tekst.

Peter Van Rompaeij

Voor de haan driemaal kraait

Van den Bossche ontkent zichzelf

Vorige week wist Veto te melden dat minister van Onderwijs Luc Van den Bossche zich op het konklaaf over de lerarenopleidingen in Elewint aan VVS-vertegenwoordigers liet ontvallen dat rektor Roger Dillemans volgend jaar Bijzonder Kommissaris voor de hervorming van het universitaire onderwijs zou worden. Tot onze verbazing bleek de rektor nog van niets te weten. 's Anderdaags beverde de minister aan De Morgen dat het bericht "pure duimzuigerij" was. Zijn kabinetschef Gaby Hostens had de krant nochtans al bevestigd dat er sprake van was, maar wist niet of de rektor al had toegezegd.

Het is niet de eerste keer dat de minister zijn woorden terugtrekt. Twee weken geleden, na de aktes van de Vereniging van Vlaamse Studenten, had minister Van den Bossche aan een beperkte delegatie beloofd de inschrijvingsgelden van de Voortgezette Akademische Opleidingen (VAO's) niet vrij te zullen laten. Groot was dan ook de verbazing toen de dag erna bleek dat de minister zich niet aan zijn woord hield. In het nieuwe voorstel werden de inschrijvingsgelden voor de helft van de VAO's wel vrijgelaten. En voor de andere helft ontbraken minimum- en maximumgrenzen. De deur stond dus open voor inschrijvingsgelden van 40.000 frank en meer.

Toen wij de minister vrijdag om een verklaring vroegen, beweerde hij dat hij ooit een dergelijke belofte had gemaakt: "Ik kon de argumenten van de studenten begrijpen en dat heb ik hen ook gezegd. Dat de inschrijvingsgelden slechts voor de helft vrijgelaten worden, hebben ze louter en alleen

aan mij te danken. Als het aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) had gelegen, waren alle inschrijvingsgelden vrijgelaten," aldus Van den Bossche. En hij vervolverde: "Ik behoor tot de weinigen die nog denken. Mag dat tenminste nog?"

Neer

Over de toelatingsproeven bij geneeskunde had Van den Bossche dan — als we het bericht in De Standaard van vrijdag 16 december mogen geloven — blijkbaar minder lang nagedacht. We vroegen de minister om meer informatie omtrent het voorstel waarom hij samen met minister van Welzijn en Gezondheid, Wivina Demeester, werkt. Maar alweer beweerde hij van niets te weten. Van den Bossche: "Wij hebben helemaal geen voorstel ingediend. De dekanen geneeskunde vergaderen er volgende week over in de Vlir. Maar vóór ik een beslissing neem, wil ik erover praten met de verschillende betrokkenen,

onder andere met de dekanen en de studenten."

Niet

Wivina Demeester echter had vrijdagochtend al in het BRTN-radioprogramma 'Voor de dag' het bericht van De Standaard bevestigd. Er is volgens Demeester wel degelijk sprake van een voorstel: "In feite is het een aanbeveling die we overmaken aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad, en wij hopen dit te kunnen invoeren te volgen de volgende schooljaar." Het zou om een beperking gaan bij de aanvang van de studies. Minister Van den Bossche doarentegen liet tegenover het BRTN-journaal uitschijnen dat de uitwerking nog verre toekomstmuziek is.

Op de Vlir viel men vrijdag trouwens ook uit de lucht en beweerde nog geen voorstel te hebben ontvangen.

De vraag is of minister Van den Bossche deze keer misschien toch gelukkig heeft. Minister van Welzijn Demeester heeft wellicht een numerus clausus willen forceren onder druk van de invloedrijke artsensyndikaten. Het is trouwens vrij opvallend dat het voorstel van Demeester komt en niet van de federale minister van Sociale Zaken, Magda De Galan met wie Van den Bossche onlangs nog een ontradingscampagne startte, gericht op de laatste jaars van het sekundair onderwijs.

De artsensproblematiek ligt trouwens eerder in de bevoegdheidsfeer van de federale minister van Volksgezondheid Jacques Santkin. Demeester is kwa gezondheidsbeleid immers slechts bevoegd voor "de zorgenverzekering in en buiten de verplegingsinstelling."

Peter Van Rompaeij

Is VVS meer dan Leuven?

Op dinsdag 13 december zou de Universiteitscentrale van de Vereniging van Vlaamse Studenten een vervolg brieven aan de bezetting van het SP-partijgebouw van twee weken voordien. Deze keer zou "een belangrijk overheidsgebouw in Brussel" het doelwit worden. Om de akte enige kans op slagen te geven — de BOB luistert immers mee — was VVS erg vaag gebleven over wat men nu niet ging doen. Een Leuvense delegatie van ongeveer 19 personen werd bereid gevonden om in Brussel mee te protesteren tegen de plannen van Van den Bossche voor de voortgezette opleidingen.

VVS had afgesproken aan de Brusselse Grasmarkt waar de

aktievoerders van de verschillende universiteiten zouden verzamelen. Toen daar na een uur wachten, van de andere universiteiten slechts één iemand opdaagde, besloot de Leuvense delegatie de akte op te schorten en alle energie te steken in de betoging van donderdag. Zelfs het BSG, de studentenbeweging van de VUB die naast Loko één van de dragende krachten van VVS zou zijn, stuurde geen delegatie voor de akte in haar eigen stad. "Wij zijn druk bezig met de voorbereiding van ons zangfeest", zo luidde het. Het mislukken van de akte roept in elk geval serieuze vragen op omtrent de zin en de inhoud van de Vlaamse studentenkoepel VVS. (pvr)

Betoging tegen plannen VAO

"Wa was da met die flikke?"

Afgelopen donderdag vond de betoging tegen het vrijlaten van de inschrijvingsgelden van de VAO's (voortgezette academische opleidingen) plaats. Wat begon als een ludieke optocht, eindigde in een grimmige sfeer door het gewelddadig rijkswachtoptreden.

"Studenten, overspoel Leuven met uw woede!" Met deze geveulde woorden opende de Loko-vertegenwoordiger vanop een balkonnetje boven kafee de Commerce de betoging. Meteen was de toon gezet. Een dikke duizend studenten waren op het Ladeuzeplein bij mekaar getroptom hun ongenoege te uiten over het vrijlaten van de inschrijvingsgelden van de VAO's. Gaandeweg zou het deelnemersaantal nog aandikken tot ruim vijftienhonderd. Dat hoge aantal heeft wellicht te maken met het feit dat er gedurende de hele week flink gemobiliseerd was door de kringen. Bij psychologie werden er zelfs lessen geschorst om studenten te kunnen laten deelnemen aan de betoging.

Getooid met vlag en wimpel, hadden de manifestanten het vooral gemunt op Van den Bossche. Slogans als "VdB, weg ermee" en "Van den Bos, valse sos", die nog dateren van de betoging tegen numerus clausus werden luidekeels meegeskaanderd. Wel origineel waren enkele grappigheden van Loko die een spandoek meedroegen waarop te lezen stond dat sporthal De Nayer de laatste waarschuwing was geweest. Een sarkastische verwijzing naar de brand in het betreffende gebouw vorige week.

Robocop

Noemenswaardige ongeregeldeheden deden zich in het eerste gedeelte van het traject niet voor. De organisatoren, potsierlijk uitgedost met Robocop-mikrofoontjes, hadden zich immers voorzien van een eigen orde-macht die op cruciale plaatsen de juiste richting aangaf. Al dient gezegd dat ze niet echt indrukwekkend oogden met hun witte baseballpetjes.

Heel even liep het fout op de hoek van de Parkstraat en de Naamsestraat toen de kop van de betoging naar links afboog, richting Naamsepoort, in plaats van naar de Grote Markt. De ordedienst diende als buffer te fungeren tussen de betogers en enkele rijkswachters. Deze laatsten raakten oververhit toen de manifestanten daadwerkelijk hun wil kracht bij zetten. De Loko-troepen hadden het niet meer in de hand en konden niet verhinderen dat er enkele studenten hardhandig werden aangepakt. Ook de fotograaf van Veto, of beter gezegd zijn fototoestel, deelde in de klappen toen hij dit incident op de gevoelige plaat wenste vast te leggen. Plots doken reservokolonnen op die kwamen aangelopen en in de verte verscheen ook het waterkanon. De studenten vonden dit blijkbaar een ongelijke strijd en vervolgden terug het geplande parkoers. Na een klein oponthoud bij het rektorat, werd de betoging voor het stadhuis ontbonden.

Jerry

Tot daar het officiële gedeelte. De meeste studenten wilden echter niet van ophouden weten. Ook de organisatoren ontdeedden zich iets te snel van hun witte petjes — ze verzuimden zelfs de betoging af te sluiten met een korte toespraak — om nu zelf eens te kunnen deelnemen aan wat een heuse processieoptocht zou worden. Hoewel het Fochplein was afgezet door rijkswachters, konden die toch niet verhinderen dat de manifestanten tussen hen door glipten en richting Bondgenotenlaan trokken. Er zouden nog wel meer tactische blunders van de ordediensten volgen. Het resultaat was dat een twee uur durende Tom-en-Jerryfilm kon beginnen.

Er werd koers gezet richting Stella en zo belandden ongeveer vijftienhonderd studenten op de ring, waar zich in een mum van tijd een enorme verkeersopstopping voordeed. De rijks-wacht, die vermoedde dat de studen-

ten zoals gewoonlijk naar het station zouden trekken, had dan ook daar postgevat zodat zij middenin de file zat. Een komisch zicht en dit natuurlijk tot groot jolijt van de studenten die vijfhonderd meter verder tussen de klaksonnerende auto's vreugdedansen uitvoerden. Maar aan dat feest kwam na een goede twintig minuten een einde toen het waterkanon, vergezeld van vijftig rijkswachters in gevechtstenuue, zich tussen de verbaasde automobilisten en weg boande tot bij de studenten. Ze waren duidelijk van plan er korte metten mee te maken en een eerste charge werd ingezet. Als u tot nu toe dacht dat blauwhelmen zich alleen maar mochten verdedigen wanneer ze aangevallen werden, bent u sinds donderdag verplicht uw mening te herzien. Verschillende studenten maakten er op onzachte wijze kennis met het lievelings-speelgoed van de wetsdienaar. De manifestanten werden terug naar het centrum gedreven waar een hergroepering plaatsvond van studenten die de groep waren kwijtgeraakt. Toen was men al anderhalf uur aan het betoging. Ondertussen had de rijks-wacht in de Diestsestraat een voorbij-ganger tot bloedsneet toe aangepakt. Het keiharde optreden van de rijks-wachters had wellicht iets te maken met het feit dat de ordehandhavers reeds vanaf die morgen half acht voor een boerenmanifestatie op post waren, zonder echter hun honger te kunnen stillen.

Bob

Na enkele omzwervingen bleef een groep van een tweehonderdtal diehards en één vermoede BOB'er — hij had immers geen snor — verdergaan. Deze laatste gaf telkens omstandig de positie van de studenten door zodat het voor de rijks-wacht niet moeilijk was om de manifestanten telkens te lokaliseren en de toegangswegen tot de ring te blokkeren. Toch kon ook hij niet verhinderen dat ze zich in de buurt van het Sportkot toegang tot de ring verschaften en het hele verkeer weer in de war werd gestuurd.

De rijks-wacht was weer te laat en de kommandant begon danig nerveus te worden. Hij had, in de hoop dat het wel weer een roetinebetogingke zou zijn, waarschijnlijk zijn eten er voor laten staan en dat zou ondertussen ijskoud zijn. De sproeiwagen verscheen en werd na de gebruikelijke waarschuwing in werking gezet. Tegelijk werd er ook weer gechargeerd. Hierbij zijn zéér rake klappen gevallen en werden ook een paar administratieve aanhoudingen verricht.

Wat nog overbleef van de manifestanten vluchtte onder de brug snel het andere boanvak op buiten het 'spoeiveld' van het kanon. Daar werden enkele kapotte verlichtingspalen die naast de weg lagen als barricade opgeworpen, zodat ook hier weer de zoveelste opstopping van de avond ontstond. Gevolg: sproeiwagen wéér achteraan in de file. De rijks-wachtkommandant brulde zierend dat het gedaan moest zijn en stuurde zijn manschappen weer achter de betogers aan.

Ook tijdens deze kloppacht dienden enkele ongelukken als drumvel, waaronder opnieuw de Veto-fotograaf (zie onderschrift foto). Uiteindelijk schoten er nog maar een dertigtal betogers over, die besloten dat de lol er met zo'n kleine groep wel af was. Dus wandelden zij op hun dooie gemak terug naar Leuven-centrum en gingen aan de toog van hun fakkar opscheppen "dat zij erbij waren tot de laatste man/vrouw". Ondertussen was het kwart voor tien geworden. En de kommandant? Die is naar een frituur gegaan.

Steven Renette

(foto Nixon NBB)

Aangepakt - Ook de Veto-fotograaf mocht proeven van het repressieve rijkswachtoptreden vorige week op de betoging. Onze fotograaf had daarenboven echter ook het ongeluk een donkere huidskleur te hebben, wat resulteerde in een ongemeen racistische behandeling door de ordehandhavers. Een voorval dat toch wel tot nadenken stemt.

De feiten vonden plaats toen de betoging ter hoogte van het Sportkot de ring afgespoten werd door het waterkanon. Heel wat manifestanten zochten daarop hun toevlucht op de parking van de vlakbij gelegen GB, die zo goed als onder water gezet werd door de ordediensten. Toen op dat moment de fotograaf in actie schoot, repten zich onmiddellijk een aantal rijkswachters in zijn richting. De fotograaf maakte direkt duidelijk dat hij voor Veto werkte. Dat had echter weinig effect. Een rijkswachter schreeuwde in het Frans "we zijn hier niet in Afrika" en "jij hebt hier niets te zoeken". Een twintigtal betogers vormden snel een groepje rond de fotograaf en skandeerden tegen het racisme. De rijks-wacht trok zich daarop terug. Vervolgens stak de betoging de ring opnieuw over en ging verder richting Redingenstraat. Gedurende de kloppacht die toen ingezet werd, heeft men op een bepaald moment een meisje bijzonder hardhandig aangepakt, geslagen met de matras en in een houdgreep meegesleurd. Onze fotograaf was in de buurt en legde de rijks-wachttaktie

vast op de plaat.

Althans, dat probeerde hij, want onmiddellijk stormden een zestal rijkswachters op hem af. Die riepen dat hij het recht niet had om foto's te nemen. De fotograaf antwoordde opnieuw dat hij van Veto was, haalde zelfs een Veto boven en wees erop. Dat alles mocht niet baten. De rijkswachters rukten het fototoestel uit zijn handen, trokken zijn jas open en haalden alle papieren, portefeuille en sleutels eruit. Ze trokken het filmpje uit het fotoapparaat, schudden de batterijen eruit en smeten het toestel tegen de grond. De fotograaf liep naar het toestel maar werd tegengehouden en meegenomen. De rijkswachters zeiden de fotograaf simpelweg dat hij een neger was en geen foto's mocht nemen hier in België. Een ander liet zich echter ontvallen dat hij nu toch al geen filmpje meer had en dat hij dan ook mocht vertrekken. 's Anderdaags keerde de fotograaf terug op zoek naar zijn portefeuille, die door de rijkswachters een eind verderop weggesmeten was.

Veto is verontwaardigd over dit optreden van de ordediensten en is dan ook van plan om hiertegen klacht neer te leggen. Daarom zijn wij op zoek naar nog meer getuigen die mogelijke bewijzen kunnen aandragen. Iedereen die op de betrokken momenten ter plaatse was, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met Veto, 's Meiersstraat 5.

(sf)

Betoging

vervolg van pag. 1
platform niet hoger zijn dan dit jaar. Daarnaast wordt aan de universiteiten gevraagd het aanbod aan VAO's te rationaliseren. Als derde eis stelt de studentenbeweging dat de financiering van de aanvullende opleidingen door de overheid moet gebeuren zodat er gerationaliseerd zal worden op basis van kwaliteit.

De gemeenschappelijke Algemene Vergadering besloot ook nog een brief te versturen naar de kommandant van de rijks-wacht, burgemeester Van-sina, politiekommisaris Leenders en minister van Binnenlandse Zaken Vande Lanotte waarin ze hun beklag doorden over het hardhandige rijks-wachtoptreden op de vorige betoging. Ondanks het feit dat Loko voor een

eigen ordedienst had gezorgd die de betoging vrij goed onder controle had, besloot de rijks-wacht op een bepaald moment toch in te grijpen. Daarbij werden vooral de organiserende ordediensten, die met hun witte petjes voor de rijks-wacht duidelijk te herkennen waren, zwaar aangepakt. De organiserende ordediensten deden van dan af nog enkel dienst als levend schild tussen de wapenstok hantierende rijks-wacht en de betogers. De Leuvense studentenbeweging trekt daaruit haar conclusies en stelt dat ze voor de betoging van woensdag en bij latere acties geen eigen ordediensten meer in zal zetten.

De betoging van woensdag belooft spektakulair te worden. De organisatoren beslissen om de betoging deze keer wel langs de ring te laten gaan. Bovendien doen zij een oproep aan de betogers om zoveel mogelijk lawaai te maken en fluitjes, trompetten, trom-

mels, pannen, ketels en ander muzikaal keukengerief mee te nemen. Alle kringen betogers weer mee en verzamelen om 17.00 u op het Ladeuzeplein. Men verwacht nog meer volk dan vorige week, want niemand wil meer dan 40.000 fr inschrijvingsgeld betalen.

Peter Van Rompaey

L&W zegt nee

tegen verhoging inschrijvingsgeld VAO's. Daarom voeren zij op dinsdag 20 december tussen 12 en 17.00 u een ludieke actie op het Ladeuzeplein.

!

WIJ WENSEN DE RIJKSWAChT EEN PRETTIG KERSTFEEST

EN GAAN DAAROM BETOGEN
TEGEN HET VRIJLATEN VAN DE INSCRIVINGS-
GELDEN BIJ DE VAO'S
WOENSDAG 21 DECEMBER OM 17.00 U OP HET LADEUZEPLEIN

Een stukje bahá'i gemeenschap in Leuven

Negentien maanden van negentien dagen

De bahá'i gemeenschap is een naam die waarschijnlijk niemand bekend in de oren klinkt. Vreemd, als je weet dat de groep zichzelf omschrijft als de jongste onafhankelijke wereldreligie, die naar eigen zeggen in de prestigieuze Encyclopedia Britannica als de geografisch tweede meest verspreide godsdienst ter wereld wordt aangeduid, na het kristendom. Een wereldgodsdienst misschien, maar in vele landen nog niet als dusdanig erkend. Ook niet in België. Toch is er sinds kort ook een afdeling opgericht in Leuven.

Hoewel ons land door de bahá'is zelf als een ontwikkelingsgebied voor hun geloof gezien wordt, vonden we in Leuven toch een tiental leden. Sinds zij het vereiste aantal van negen volwassen bereikten, vormen zij een afdeling binnen de grote bahá'i-gemeenschap, een lokale raad zoals dat dan heet. De stichter van het geloof was Bahá'u'lláh. Deze man werd geboren in Iran in 1817. Wegens het controversiële karakter van zijn leer en zijn groot charisma, werd de profet steeds verder van zijn land verwijderd. Uiteindelijk kwam hij in Israël terecht. Daar zetelt nu nog de internationale raad van de bahá'i-gemeenschap. De aanhangers beschouwen Bahá'u'lláh als de laatste in de reeks boodschappers van God, een reeks die teruggaat tot voor het begin van de geschiedschrijving, en waartoe ook Abraham, Mozes, Boeddha, Zoraster, Kristus en Mohammed behoren.

Centraal in het bahá'i-geloof staat de overtuiging dat alle godsdiensten uitingen zijn van één God, en naar

een eenheid toe evolueren. Volgens hen bevinden we ons nu in het eindstadium van deze evolutie. Deze grondidee van eenheid is terug te vinden in de meeste overtuigingen van de bahá'is. Man en vrouw zijn gelijk, wetenschap en geloof gaan hand in hand, iedereen heeft recht op onderwijs en iedere vorm van fundamentalisme is uit den boze. Rituelen en geestelijken kent het bahá'i-geloof niet, wetten zijn er eveneens schaars.

Verdovend

Van een bahá'i wordt eerst en vooral dagelijks gebed en een zelfstandige zoektocht naar de waarheid geëist. Het spirituele leven wordt er hoog in het vaandel gedragen. Maar dit mag niet betekenen dat de materie verwaarloosd wordt. Van het leven mag worden genoten, aldus de bahá'is. Een mooi principe, dat echter aan banden gelegd wordt door een verbod op alcohol en verdovende

middelen, tenzij voor geneeskundige doeleinden. Een laatste bahá'i-wet verplicht het deelnemen aan 'de negentiendaagse', een soort viering die volgens hun religieuze kalender plaatsvindt op elke eerste dag van de maand. Eén maand bevat negentien dagen, en één jaar duurt negentien maanden.

Een doopritueel kent het bahá'i-geloof niet. Wie wil toetreden tot de bahá'i-gemeenschap moet minstens vijftien lentestellen, een leeftijd waarop volgens de bahá'is een bewuste keuze mogelijk is. De kinderen worden dan ook zelfstandig opgevoed, met inspraak als centraal gegeven. Ook het huwelijk is geen sacrament, maar slechts een uitspreken van de wil tot samenleven. Aan het gezinsleven wordt een grote waarde toegekend. Volgens de bahá'i-geschriften is een belangrijk doel van het huwelijk het krijgen van kinderen. Kontraceptie is toegelaten, maar enkel en alleen om overbevolking, zowel binnen één gezin als in bepaalde gebieden, te voorkomen. Alle middelen behalve de sterilisatie van de vrouw zijn toegelaten. Seks voor het huwelijk is nadrukkelijk verboden. In die optiek kan volgens hen van Aids weinig sprake zijn, toch niet voor wie de regels volgt.

De idee van inspraak wordt voortgezet in alle structuren van de bahá'is. Eén persoon kan volgens hun overtuiging nooit de macht van de godheid vertegenwoordigen, zoals

een priester in het kristendom. Lokale raden, nationale raden en internationale raden, telkens bestaande uit negen mensen, worden elk jaar herverkozen (voor de internationale raad is dat vijf jaar), op een democratische, maar behoorlijk omslachtige manier. Niemand stelt zich kandidaat, maar iedereen kan zijn stem uitbrengen op een willekeurig persoon die naar behoren de taak zou kunnen uitvoeren. Voor de verkiezing van de internationale raad wordt gewerkt met delegaties.

Die internationale raad houdt zich trouwens niet enkel bezig met de algemene organisatie, maar heeft ook het streven op zich genomen regeringen te doen samenkomen en de vestiging van een wereldstatenbond te bewerkstelligen. Als centraal principe moet volgens de bahá'i-gemeenschap het rechtvaardigheidsbeginsel gehanteerd worden. Arbeiders moeten bijvoorbeeld kunnen participeren in het beleid. "De economie mag geen eenheidsworst worden in handen van de grote geïndustrialiseerde gebieden, maar ieder land, ieder gebied moet een gezonde economie kunnen uitbouwen", aldus de bahá'is. Konkreet uit dat alles zich vooral in de betrokkenheid van de bahá'i-gemeenschap bij de VN en Unicef. Zij hebben er het officiële statuut van raadgever, iets wat zij zelf graag en met trots vermelden. Ook de taal willen zij uniform zien, maar hoe die er dan zal uitzien, kan niemand voorspellen. Voorlopig wordt het Engels gehanteerd, volgens hen gewoon een praktische tussenoplossing.

Sekte

Uit de World Data Annual, een bijlage van de Encyclopedia Britannica jaarboeken, waarin recente statistische gegevens opgenomen worden, blijkt dat het bahá'isme aanhangers kent in 220 landen. Hoewel het er niet ekspliciet vermeld wordt, valt uit de

Sport zonder Grenzen in kerstfeer Bakske vol met stro

Sportraad organiseerde voor de vijfde maal zijn winterklassieker. Dat het één van de leukste sportraadevenementen is, bleek ook deze keer weer. Alles verliep vlot en er hing een gezellige sfeer in de lucht, samen met de geur van verbrande pek. Veto stond erbij en rook eraan.

Maar liefst driënvijftig ploegen waren ingeschreven om zich te onderwerpen aan de elf proeven die de organisatoren dit jaar hadden uitgedokterd. Omdat ze duizend frank waarborg hadden betaald, stonden ze dan ook allemaal aan de start. Het spel is gebaseerd op een illustre televisieprogramma uit de jaren tachtig. Elke ploeg legt een spelparkeerders op waarop ze gekwoteerd wordt. Die punten leveren samen met de uitslag van het eindspel een winnaar op.

Voor de meeste ploegen was de enige bedoeling een beetje lol te trap-

pen, getuige hiervan zijn hun namen: Vaseline-team, Les Vaches Olympiques, De Boerkes van Plesier en de Kerstkindjes die er uitzagen als kerstbomen met dito mutsen. Het ging er dan ook vrolijk aan toe op de sportkampus, maar alles verliep vlot. Dat was vooral te danken aan het talent van organisatoren die nochtans niets fundamenteels aan de formule veranderd hadden en op vroegere ervaringen konden teren. Wél vindt Sportraad elk jaar nieuwe spelletjes uit en rond die spelletjes verzint men een verhaal. Deze keer bevatte het scenar-

io een fantasiewereld vol met draken, heksen en prinsesjes. De spelers hadden zich verkleed en je kon er marsmannetjes, kippen en een aap zien rondlopen. Maar dat kan ook aan de jenever gelegen hebben dat het enige middel bleek om warm te blijven.

Een spel dat alle edities overleefde, is het Blindendoelhof. Hierin moet een blinddoekte persoon door het bierbakken-doolhof geraken met behulp van instructies die zijn ploeggenoten hem toeschreeuwen. Ambiance verzekerd, zeker als ook voorbijgangers er verkeerde boodschappen tussen gaan roepen. Volledig nieuw is het Tijds kapsuulspel. Marsmannetjes hadden hoogtechnologisch materiaal achtergelaten en dat moesten de ploegen terugvinden. Een pak koffie, een seingeverbordje en een rugzakje werden verstoppt in een kontainer vol stro. De deelnemers doken de kontainer in en groeven zich als volleerde mijnwerkers een weg door het stro. Achteraf zagen ze er uit als gele stekelvarkens en waren de rest van de avond te herkennen aan het blonde

steklhaar.

Maar dat stro konden ze gaan uitspoelen in het zwembad. Daar moesten ze tussendoor een draak verslaan om daarna een lieflijk blond prinsesje te reddan dat in een luchtbel gevangen zat. Zij bleek uiteindelijk maar een rode plastiek pop te zijn en de draak een houten plaat die met een bal omvergekegeld moest worden. Aangezien het spel nogal kompleks was, verliep het allemaal nogal warrig en schreeuwerig. Het traditionele eindspel is er altijd één waar alle ploegen het tegelijk tegen elkaar opnemen. Naar aloude gewoonte werd het een bierbakkenkoers. Twee ploeggenoten klemmen drie bakken tussen zich in waarvan ze alleen de buitenste mogen vasthouden. Met de middelste bak tussen zich ingeklemd rennen ze naar de overkant. Winnaar zijn zij die het eerst elf bakken aan de overkant krijgen. Een goed idee, maar met zeshonderd mensen op een voetbalveld resulteerde het natuurlijk in een chaos. Jolijt in alle gelederen en een spektakulair schouwspel.

Jammer dat alleen de Veto-fotograaf en RoB-TV er waren om van het spektakel te genieten. Het is een gekende kwaal dat er nooit veel toeschouwers zijn op Sport zonder Grenzen. Maar meedoen is dan ook veel aangenamer dan gewoon staan kijken. Vele deelnemers die op de Gasthuisberg trophy waren, deden ook hier mee. Je ziet altijd dezelfde gezichten terug, beweerde een deelnemer. Gelukkig is Sport zonder Grenzen een stuk minder gevaarlijk en bleven de zware ongevallen, zoals die op de Trophy, achterwege.

Melkmutsje

Na het eindspel trokken de vermoeide sporters naar de oude sporthal voor de prijsuitreiking. Een kot uit de Tervuurseweg had de hele tijd een TV-toestel meegezueld en kreeg de eerste prijs in het nevenklassement voor de origineelste joker. Een eervolle vermelding voor haar joker kreeg de ploeg die een brandblusser meebracht om het sportkot te helpen blussen. De ploeg Wallaï was de eerste in de algemene rangschikking en kreeg als beloning voor alle geploeter een fantastische sporttas met daarin een warme muts en een mooie melkposter. Voor zulke prijzen keren we volgend jaar zeker terug.

(foto Karel De Weerd)

gegevens wel af te leiden, dat zij inderdaad na het kristendom de grootste geografische verspreiding kennen, niet-religieuze niet meegerekend. Dat betekent echter niet dat zij de tweede grootste godsdienst zijn, zoals onlangs in het streeknieuws van het Nieuwsblad te lezen was. De telling van de bahá'is is niet altijd correct, aangezien niet alle leden afzonderlijk geteld worden, maar enkel zij die deel uitmaken van een lokale raad. En zo'n lokale raad kan slechts ontstaan waar negen volwassen bahá'i-aanhangers in dezelfde omgeving of stad wonen. Het valt dus niet met zekerheid te zeggen hoeveel bahá'is er nu precies zijn. Opvallend is wel dat de groei het grootst is in ontwikkelingslanden en landelijke gebieden. In Europa leven er relatief weinig bahá'is. In ons land zijn er dat een zes-honderdental.

Het is volgens de bahá'is niet gemakkelijk hun religie hier ingang te doen vinden. Want hoewel onze wetgeving Kerk en Staat van elkaar wil scheiden, kent België een wet die erkende godsdiensten en sekten strikt uitsluit. Tot de eerste groep behoren in België het katholicisme, het protestantisme, de anglicaanse kerk, het jodendom en de islam. Erkend zijn betekent subsidiëring, en wie uit die boot valt krijgt meteen de sticker 'sekte' op het hoofd geplakt.

Toch kan dit niet de enige reden zijn voor de desinteresse in België. In de meeste andere landen krijgt geen enkele godsdienst geldelijke steun van de staat. Bovendien had de bahá'i-gemeenschap het noodgegeld uit fondsen. Hun veelkleurige gedrukte 'promotieboekjes' getuigen van financiële mogelijkheden, die misschien niet overvloedig, maar wel behoorlijk te noemen zijn. Wat wel belemmerend kan werken hier in België is het stigma 'sekte', een begrip dat door enkele recente gebeurtenissen negatief in het nieuws kwam. Met dergelijke bewegingen wil de bahá'i-gemeenschap echter niet geassocieerd worden. Maar de grootste hindernis die genomen moet worden, is hoogstwaarschijnlijk de geestelijke vermoedheid van de westerse mens en de crisis van het godsgeloof.

Scheuren

De eenheid die de bahá'is willen bewerkstelligen, en waar ze met een bijna naïef idealisme in geloven, is hun antwoord op de actuele problemen in deze wereld. Een lovenswaardig doel, maar in hoeverre is dat realistisch? Als we de geschiedenis van het bahá'isme bekijken, zien we zelfs dat in hun eigen geleerden scheuringen te vinden zijn. Pas sinds 1963, toen het 'universele huis der gerechtigheid', waar de internationale raad zetelt, werd opgericht in Israël, kwam er een einde aan de broedertwisten over opvolgingskwesties. En hoewel er in Iran maar liefst 400.000 aanhangers leven, en zij daar de grootste religieuze minderheid vormen, is het bahá'i-geloof er niet eens erkend. Sinds Khomeini er in 1979 aan de macht kwam en moslim-fundamentalisme orde van de dag werd, worden bahá'is er vervolgd en terechtgesteld.

Heerser

Een andere vorm van interne verdeling is te vinden in de problematiek rond de vertalingen van bahá'i-geschriften. De bepalingen van het bahá'i-geloof zijn onder andere terug te vinden in de Kitab al-Aqdas, het heiligste boek, geschreven door Bahá'u'lláh. Zoals gezegd liggen de wortels van het geloof in Iran, waar de islam de heersende godsdienst is. Vele waarden uit de geschriften zijn dan ook in die richting georiënteerd, zoals bijvoorbeeld bigamie en doodstraf.

In de westerse wereld heersen vaak tegengestelde ideeën. Volledige vertalingen van het heiligste boek ontbraken dan ook lange tijd. De 'moelikerse' stukken werden ofwel verwijderd, ofwel volledig in hun tegendeel omgezet. Vroegere commentaren van het bahá'i-bestuur verwenen die gedeeltelijke vertalingen 'kristelijk maatwerk' te zijn. De Luuveense bahá'is houden het op een eenheid in verscheidenheid. De vraag kan gesteld worden of wel iedereen een boodschap heeft aan die woorden.

Enkele Leuvense personalia kregen de volgende vragen onder hun neus geschoven: 1. Was 1994 volgens u een goed of een slecht jaar? 2. Wat vond u het beste artikel uit Veto? En het slechtste? 3. Wie zou u graag een eredoctoraat geven als u kon? 4. Van wie had u graag eens een 'Les voor de Eenentwintigste Eeuw' gehad? 5. Heeft u een speciale kerstwens?

Rik Torfs (prof Kerkelijk Recht)
1. 1994 leek op alle vorige jaren. Het was niet speciaal positiever of negatiever dan de andere. '93, '94, '95... het maakt niet zoveel uit.
2. Goed: interview met Luc Huyse. Dat is zelfs geciteerd in Filosofie Magazine. Slecht: de zoekertjes worden afgezaagd.
3. Maria Vasalis (dichteres). Je mag niet iemand nemen die in de mode is. De unieft moet de moed hebben om een tegendraadse keuze te maken.
4. Als je blijft geen prof, we zoeken kwaliteit. Liever een commercieel en oppervlakkig iemand als Jambers over de zin van het leven.
5. Veto terug tot het katholicisme bekeeren.

Jan Cami (preses Wina)
1. Een behoorlijk jaar voor mezelf: eerste zit in preses. Wat wil een mens nog meer?
2. Goed: recensies van de kringbladen. 3.???
4. Stephen Hawking.
5. Dat de volgende jaren nog beter mogen zijn dan de vorige.

Luc Van den Bossche (minister van Onderwijs)
1. Voor mij persoonlijk een goed jaar om wel duizend en één redenen: de kinderen stellen het goed en ook op professioneel gebied kan ik niet klagen.
2. Ik lees Veto niet.
3. Roger Standaert voor zijn werk aan de eindtermen en Georges Mommaert (sekretris-generaal voor Onderwijs).
4. Mark Eyskens, Guido Gijzemanns (Anderson Consulting), Hugo Claus.
5. Dat de mensen minder aan navelstaardij doen en meer beseffen dat ze in een maatschappij leven, zodat de kloof tussen individu en samenleving verkleint.

Bart Pinxten (preses VRG)
1. Op persoonlijk vlak was het een degelijk jaar. Ik heb een aantal doelstellingen kunnen verwezenlijken.
2. Goed: over de VAO's. Slecht: VRG doopt weer en het commentaar bij foto van opening Hoge Heuvel was flauw.
3. Amnesty International.
4. Michel Preud'homme.
5. Mijn kerstwens voor deze generatie studenten: meer engagement en minder individualisme.

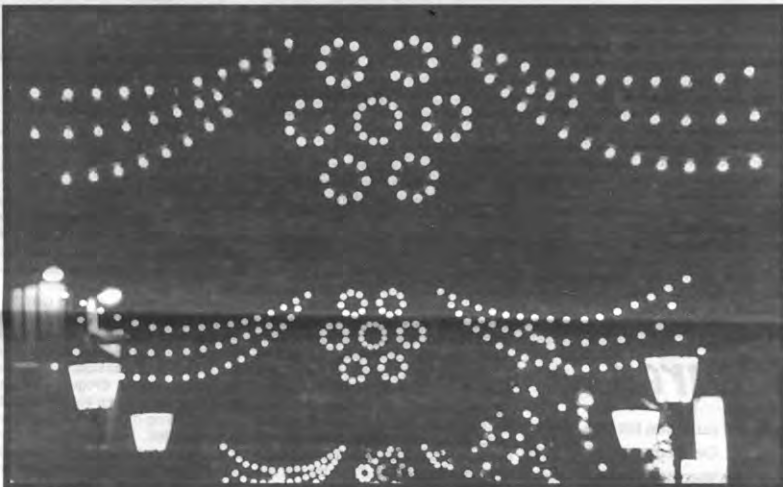
Jan Van Impe (Campuskrant)
1. Er vallen zowel goede als slechte dingen te bespeuren in het jaar 1994. Slecht is bijvoorbeeld de groeiende onmacht van de wereldgemeenschap tegenover de chaos in Ruanda en ex-Joegoslavië. Goed: Zuid-Afrika.
2. Boeiend: dertig jaar Sora.
3. Iemand van de VN.
4. Willem Elsschot.
5. Meer verdienen, minder werk, meer aandacht voor de wereldproblemen bij studenten en meer engagement. Als de Alma-prijzen vijf frank omhoog gaan, wordt er geprotesteerd, voor wereldproblemen niet.

Roger Blanpain (prof Arbeidsrecht)
1. Slecht omdat de werkloosheid stijgt in ons land en wij in de wereld steeds minder vat krijgen op de situatie met steeds meer oorlogen. Een belangrijk lichtpunt is echter de invoering van artikel 23 in de Grondwet, waardoor sociale grondrechten zijn ingeschreven in de Belgische wetgeving.

2. Geen commentaar.
3. Jacques Delors heeft er al één en Jean-Luc Dehaene is doktor aan onze unieft. Dan maar prof Bob Alexander Heppel. Die heeft in Zuid-Afrika in de gevangenis gezeten tijdens het apartheidregime, is dan naar Engeland gegaan (Cambridge) en is nu naar Zuid-Afrika teruggekeerd om het Sociaal Wetboek te schrijven voor de nieuwe regering.
4. Mark Eyskens.
5. Vrede.

Jan Klaas Gillis (KVHV-preses)
1. Over het algemeen een goed jaar. Zowel in Leuven als in de internationale politiek als in de maatschappij geldt dat er geen achteruitgang of vooruitgang is.
2. Ergernis over de lezersbrieven in Veto van linke signatuur. Goed waren de artikelen over de woningnood en het kraken en het artikel over het FKK waarin het standpunt van het KVHV verdedigd werd.
3. Hella Haasse is geen slechte keuze.
4. Geen antwoord.
5. Dat 1995 een even goed jaar wordt.

Gregory Joos (preses Ekonomika)
1. Een goed jaar (tot nu toe). Ik was geslaagd in eerste (nou ja, derde) zit

Het is een speciaal jaar als preses van Ekonomika. Zwaar en goed.
2. Beste: over de kringbladen.
3. Leo Charles (stichter Ekonomika).
4. Dirk Frimout.
5. Een algemene wens: vrede in de wereld. Maar iets concreter hoop ik ook op een goede lustrum-week voor Ekonomika

Didi de Paris
1. Ik heb het niet gezien, ik sliep. Neen, op politiek-ekonomisch nivo ben ik echt zwartgallig. Artistiek gezien was het een goed jaar en op persoonlijk vlak ging het in begin heel slecht maar naar het einde toe weer goed. Maar ik ga natuurlijk hier mijn seksleven niet uitlegen.
2. Goed: over het alternatieve concertcircuit (Kerosene en zo). Slecht: Veto mag zich niet te veel beperken tot het studentikoze en moet bezig blijven met de alternatieve cultuur (ook strips bijvoorbeeld).
3. Aan mijn vrouw (wegens jaren bezwene dienst). En nog een paar andere vrouwen natuurlijk.
4. Van heel veel mensen. Oliver Sachs bijvoorbeeld of Paul van Ostaïjen (als dat kon).
5. Dat het Satanisme ook speciale feestdagen krijgt en een rustdag op maandag. Alle godsdiensten zouden trouwens gekombineerd moeten worden zodat we alleen maar rustdagen meer hebben.

Willy Kuypers
1. Beide. Goed omdat er voor mij persoonlijk twee mooie uitlagen in Europese en gemeenteraadsverkiezingen uit de bus kwamen en omwille van het feit dat het zelfbestuur in Vlaanderen vorm kreeg.
Slecht: Europa heeft geen greep voor antwoorden in de Balkan en mensenrechten worden nog steeds los gezien

van handel en internationale relaties (Ruanda bijvoorbeeld).
2. Ik heb nog geen abonnement (werd bij deze geregeld, nvdh).
3. Max Wildiers, voor zijn permanent grensoverschrijdend denken en aan Wilfried Wegsteen, een vriend van mij die in Schaarbeek dakloos opvangt en die het niet gemakkelijk heeft.
4. Ik wil een week les van Gerard Bodifé en een dag van Roger Blanpain of Jacques Delors.
5. Het omraden van de oorlogsbladzijden na een halve eeuw (ik neem het woord amnestie niet graag in de mond). Een grensoverbrekend denken voor iedereen. En als de Veto-ploeg ooit politiek asiel nodig heeft, dan kunnen ze altijd bij mij in Herent terecht, waar ik burgemeester word.

Raf Masschelein (voorzitter studentenaangelegenheden)
1. Het was een gewoon jaar: druk; niet goed of niet slecht.
2. Ik ben geen regelmatig lezer. Goed: er zijn veel goede artikels, die kritisch geschreven zijn. Slecht: een aantal artikels waar men de journalistieke deontologie met de voeten treedt, leugens vertelt en mensen beledigt. Dat artikel over de eredoctoraten bijvoorbeeld.

3. Aan de mensen van de VN, niet die aan de top maar de mensen die ter plaatse in de conflictgebieden moeten werken.
4. Peter Piot.
5. Dat iedereen een rustig kerstfeest kan doormaken en de kerstvakantie kan gebruiken om de batterijen op te laden voor wat ons nog te wachten staat.

Chris Brouwers (kringkoördinator Politika)
1. Goed en slecht. Goed omdat ik eerste zit had en omdat ik kringkoördinator geworden ben. Slecht omdat het Vlaams Blok weer zoveel stemmen gehaald heeft in Antwerpen, omdat we verlies hebben gemaakt op ons galabal en omdat er een aantal vrienden van mij gestorven zijn.
2. Slechtste: over role-playing games. Beste: over de fraude bij verkiezingen Politika van vorig jaar.
3. Gerard Mortier.
4. Ronald Reagan.
5. Dat alle klootzakken jeuk op hun rug krijgen en te korte armen om te kunnen krabben.

Uitredend burgemeester Vansina
1. Er zijn natuurlijk goede en slechte dingen in het leven. Slecht was het verlies van onze partij tijdens de voorbije gemeenteraadsverkiezingen in Leuven. Goed was het feit dat de evenementhal uiteindelijk gestart is, dat we de sterkste partij in de nieuwe provincie Vlaams-Brabant zijn en dat ik voorzitter word van de provincieraad.
2. In tegenstelling tot waarvoor men mij gearschuwd had, vond ik dat het interview met mij heel waarheidsgetrouw en goed was weergegeven. Verder vind ik dat Veto zijn kritische taak moet blijven houden.

Slecht: dit jaar heb ik er nog geen slecht gevonden.
3. Het duo Derclerck-Mandela.
4. Mark Eyskens.
5. Dat de nieuwe provincie Vlaams-Brabant in een nieuwe stijl naar nieuwe tijden toe een voorbeeld wordt van wat een intermediair bestuur zou moeten zijn met een nieuw politiek beleid dat beantwoordt aan de behoeften van de burger.

Said El Khadrabi (preses Historia en nieuwbakken gemeenteraadslid)
1. Persoonlijk was het een druk jaar, te druk zelfs. Positief was dat ik verkozen werd tot preses en gemeenteraadslid. De situatie in de wereld is dan weer negatief. Bosnië, Ruanda en vooral de minder bekende probleemgebieden.
2. Goed: artikelen over onderwijservorming.
3. Jacques Delors.
4. Jean-Luc Dehaene en Elchardus (kultuurfilosoof).
5. Dat de inschrijvingsgelden van de Voortgezette Akademische Opleiding niet los komen te staan. Dat Historia nogmaals zestig jaar tegemoet mag gaan (op 7 februari viert men namelijk onze zestigste verjaardag).

Sindy Helsen (kringkoördinator Psychologie)
1. Het was een goed jaar. We hebben heel veel bereikt met de kring, ik ben kringkoördinator geworden, heb goede studieresultaten behaald en een heel goede vakantie gehad. Ik hoop dat 1995 even goed wordt.
2. Slecht: kolom over VAO's: de problematiek werd voor heel wat mensen duidelijk gemaakt.
3. Aan mijn lief omdat hij mijn veelvuldige afwezigheid begrijpt.
4. Nadine Gordimer.
5. Dat het een witte kerst wordt, maar dat de sneeuw vlug genoeg verdwijnt zodanig dat we er niet te veel met onze fiets door moeten. En dat volgend jaar even goed wordt als dit jaar. Als je gekoold minder seksistische opmerkingen over vrouwen in de studentenbeweging (vooral op Kringraad).

Ronny Vissers (filmprogrammatriceur)
1. Het was niet beter of slechter dan de andere jaren.
2. Goed: interview met Tom Kalin.
3. Geen commentaar: ligt te gevoelig in dit huis.
4. Derek Jarman. Maar dan wel liever gewoon een goeie babbel in plaats van een les.
5. Ik geloof niet in kerstwensen.

Louis Tobback
1. De gemeenteraadsverkiezingen in Leuven maakten het jaar voor mij goed. Maar de burgeroorlogen in Ruanda en Bosnië laten een wrange nasmaak na.
2. Een van mijn goede voornemens voor 1995 is de Veto te lezen.
3. Nelson Mandela. Democratie staat volgens mij nog steeds voor vooruitgang.

John Kenneth Galbraith (ekonomik, nobelprijswinnaar en auteur van 'The Culture of Contentment').
5. Dat alle goede studenten volgend jaar mogen slagen. En dat wie afstudeert, ook snel een job vindt.
Koen Rom (vrijgestelde Kringraad)
1. Ondanks de positieve lichten zowel algemeen als voor mezelf, blijft er een wrange nasmaak over alles wat fout liep en loopt.
2. Slecht: poging tot schets van VVS. Goed: interview met Vansina.
3. Dekaan Maes voor zijn inspanningen om de fakulteit Pol en Soc niet helemaal kapot te laten gaan aan geldgebrek.
4. Jacques Delors.
5. Dat de Vlaamse regering ongelijk krijgt van het parlement omtrent de voortgezette opleidingen.

Piet Maris (vrijgestelde Cultuurraad)
1. Het was een turbulent jaar. Ups en downs zoals dat heet. Mijn eerste job, maar direct veel werk. Eindbalansen maken is mijn sterkste punt niet. Of het een goed jaar was zal ik dus pas over vijf jaar of zo weten.
2. Beste: een foto.
Slecht: OAV-verslag (te lang en afstands).
3. Gerard Mortier. En niet omdat die homo zou zijn.
4. Als hij dan toch geen eredoctoraat krijgt: Gerard Mortier.
5. Voor iedereen veel goede wil.

Joris Vandenberghe (preses Medica)
1. Een goed jaar. De wanhoop en machteloosheid uitgelokt door het onrecht van het wereldgebeuren worden min of meer in evenwicht gehouden door goed nieuws, mijn hoop en geloof dat het beter wordt en 'persoonlijk geluk'.
2. Slechtste: natuurlijk de oppervlakkige en tendentieuze bespreking van de kringbladen. Reactie van onze Akkut-redactie: "Wij worden tenminste gelezen!" Voor de rest: veel lof, professionalisme, onmisbaar in Leuven. Doe echter iets aan jullie imago en populariteit. Hopelijk vind ik dezelfde sereniteit en intellectuele eerbijheid in jullie verslaggeving over het toelatingsbeleid voor geneeskunde in deze Veto.
3. Kieslowski, Leonard Nolens, Jaco Van Dormael (Toto Le Héros), Nadine Gordimer, ...
4. Noam Chomsky, Raf Allaerts (NCOOS), Stephen Hawking, Hans Achterhuis, ...
5. Ik citeer de beste graffiti van '94: "Wereld ik neem wraak. Mijn wapens zijn woede en tederheid." Goede wil en begrip en dat mensen nog de moed mogen vinden om te geloven in idealen en in elkaar, zelfs tegen beter weten in. Nihilisme is het einde.

Pieter Vandekerckhove (Vrijgestelde Sociale Raad)
1. Wat dacht je: '94 meer werklozen, meer kansarmen, meer Vlaams Blok-ers in gemeenteraden en Europa, meer ongelijkheid tussen Noord en Zuid, meer milieuproblemen en straks weer 'foie gras' en levend gekookte kreeften tijdens de kers- en eindejaarsfeesten. Niet veel redenen om te juichen. En ook van m'n persoonlijke 'bewustzijnsrevolutie' is er nog niet veel terecht gekomen.
2. Laten we het bij het beste houden: de katern 20 jaar Veto, de artikels rond Stellenbosch en Termunckveld, de katern rond 'kraken' en het interview met Luc Huyse
3. Guy Verhofstadt. Elke weldenkende burger zal het wel met mij eens zijn dat deze 'ideoloog' erin geslaagd is om in ruim drie burgermanifesten geen enkel uitslag, uitdagend of origineel idee naar voor te brengen. Na het toekennen van een eredoctoraat aan Guy Verhofstadt zou toekomstige eredoctoraten zo ongelofwaardig en ongegeerd dat dit stuk folklore eindelijk kan verdwijnen.
4. André Gorz, Rudolph Bahro, Ivan Illich, Ricardo Petrella, Theodore Roszak, Lester Brown en Ulrich Melle (KUL).
5. Dat de studentenbeweging verdorpe eindelijk opnieuw haar kritische rol durft opnemen en echte maatschappelijke uitdagingen durft aangaan door op een onafhankelijke, radikale en konstruktieve manier het bestaande politiek, maatschappelijk en ekonomisch model fundamenteel in vraag te stellen!

Henk Dheedene
Bart Eeckhout

Rockconcerten in Leuven in het gedrang

Chokri Mahassine stopt ermee

Mooie liedjes duren in Leuven precies twee maanden. Zoals verwacht en gevreesd werd, heeft ook Chokri Mahassine het als concertprogrammatrice in Leuven niet lang uitgehouden. Het optreden van de New Fads is voorlopig het laatste geweest dat 'the Factory' van Mahassine hier organiseerde, een enkele uitzondering in de nabije toekomst niet te na gesproken. Aan de belangstelling zal het alleszins niet gelegen hebben.

Na een wat ongelukkige start met de afgelastingen van de concerten van Green Day en Luscious Jackson schonk de man achter Pukkelpop Leuven enkele memorabele avonden met optredens van bijvoorbeeld Dog Eat Dog, Transglobal Underground of Melvins, waarvoor een publiek kwam opdagen dat opvallend talrijk was, getel op de niet-alledaagse muziek waar die bands voor staan. Nu is er niets meer. Hoe is het zover kunnen komen?

Het hoofdprobleem is terug te voeren op een verouderde milieuwetgeving die om de rechten van het individu niet in het gedrang te brengen, zegt dat er bij optredens, fuiven en dergelijke hoogstens negentig decibel geluid geproduceerd mag worden. Deze richtlijn vindt haar oorsprong in de arbeidswetgeving waar dezelfde norm geldt voor werkplaatsen. Vriend en tegenstander zijn het er echter over eens dat die geluidsnorm veel te streng is.

Het is gewoonweg onmogelijk om bij een fuif of een optreden onder de norm te blijven. De laatste Scorpio Party in de geveerde zaal Corso bijvoorbeeld, waar de wet strikt nageleefd werd, kon gezien het lage klankvolume bezwaarlijk een fuif genoemd worden. De organisatoren besloten dan ook noodgedwongen de fuifgangers gratis binnen te laten om er alsnog een leuke avond van te maken. Zelfs in kafes is de negentig decibel

moelijk haalbaar.

In de praktijk wordt dan ook pas door de politie opgetreden na herhaalde klachten. Zo was het vroeger in Leuven, zo is het nog altijd in Gent, zo meldt de dienst Leefmilieu aldaar. Maar sinds enige tijd wordt in Leuven de wet naar de letter toegepast. Dat betekent dat de daartoe gemachtigde politie ook preventief — dat wil zeggen zonder voorafgaande klachten — de geluidsnorm controleert en overtredingen rigoreus verbaliseert.

Niet toevallig had vooral zaal Corso te lijden onder die gewijzigde houding. Die ruimte is pas vrij recent als geschikte fuifzaal onder de aandacht van de Leuvense student gekomen, met name sinds Radio Scorpio na de sluiting van de legendarische danscafé Belgisch Congo, de zaal 'ontdekte'. Belgisch Congo zelf staat nu ongebruikt te verkommen sinds de buurtbewoners haar opkochten in de hoop wat meer rust te krijgen. Ook de Corso ligt middenin een woonbuurt en daar wringt het dansschietje.

Treur

Enerzijds was de zaal onvoldoende voorzien op geluidsproblemen en anderzijds is de buurt niet vertrouwd met de specifieke situatie die fuiven en optredens nu eenmaal met zich meebrengen. Deze problemen vragen echter een meer fundamentele oplossing dan het tot in den treure

ondrooien van processen-verbaal. Zo zou Mahassine na het optreden van de Melvins een pv aan zijn broek gesmeerd gekregen hebben voor geluidsoverlast, veroorzaakt door een laadbrug waarmee roadies het materiaal in een vrachtwagen laadden.

Het valt dan ook niet te verwonderen dat de man eieren voor zijn geld koos en de wijk nam naar Brussel, waar hij ondertussen al het nog voor Leuven aangekondigde concert van Deelite plaatste, met succes trouwens. Andere organisaties (Kerosene, Scorpio, Gonzo...) sloegen hun tenten elders in de stad op. Maar zoveel zal tel Leuven nu ook weer niet. De voorlopig in ongenade gevallen Corso niet meegerekend, zijn er binnen de ring welgeteld twee zalen die voor dergelijke gelegenheden een capaciteit van meer dan driehonderd man aankunnen.

Aardappels

Een absurde gedachte als je er rekening mee houdt dat er hier toch meer dan vijftienduizend studenten rondlopen die dan nog vermeerderd moeten worden met de plaatselijke jeugd. Te vreezen valt dat binnen afzienbare tijd er meer dapperen fuiven zullen willen organiseren dan de beschikbare ruimte toelaat. En wat opgaat voor aardappels en studententekoten, geldt ook voor danstent: als de vraag het aanbod overstijgt, stijgen de prijzen mee.

Zoals gezegd is er dus dringend nood aan een meer diepgaande oplossing. Die kan er mogelijk komen met de toepassing van Vlaam II, dat de technische voorwaarden zal omschrijven voor de milieuwetgeving in Vlaanderen. Hierin zou gestipuleerd worden dat het geluidsp plafond vrij gelaten wordt in plaats van op de onhoudbare negentig decibel, de hui-

(foto Katrin Vandenbosch)

dige limiet, die opvallend in Leuven meestal nog eens wordt verlaagd tot vijftachtig decibel. In de praktijk zal dit paradoxaal genoeg tot een nog rigider controle leiden, want aan de onbepaalde bovengrens is een strenge voorwaarde gekoppeld: buiten de zaal moet het geluid absoluut teruggedrongen worden tot 20 decibel.

Konkreet blijven er dan nog twee wegen over. Of er komen in het centrum van de stad zalen met een meer dan degelijke geluidsisolatie, of er komen zalen buiten de stad, ver weg van de op zijn rust en droge brievenbus gestelde burger. Geen van beide alternatieven is op dit moment in Leuven voor handen. Het nieuwe stadsbestuur, en — waarom niet? — de academische overheid wacht in deze een belangrijke verantwoordelijkheid.

Het is in ieder geval zo dat indien er geen snelle ontduiking van de Koude

Oorlogsfloor onder de betrokken partijen komt, er nog weinigen gevonden zullen worden die zo gek of naïef zijn om te investeren in een betere spanningsinfrastructuur in deze studentenstad, die daar zo dringend nood aan heeft en heus niet alleen voor fuiven en optredens van langharig, werkschuw tuig. De burgers van Leuven moeten zich maar eens een keertje de vraag stellen hoelang de studenten, waar een groot deel van hen een dik belegde boterham aan verdient, de ongemakkelijke sfeer zullen blijven verdragen. Er zijn namelijk wel meer steden met een unieff in Vlaanderen. Waarmee niet gezegd is dat de student zelf zonder schuld is, integendeel. Wordt vervolgd. De vraag is alleen wie.

Bart Eckhout

Stuc toont een bevreedend Europa

Film in Vetokleuren

"Je zal nu luisteren naar mijn stem. Ik zal nu tellen tot tien. Bij de tiende tel, zal jij in Europa zijn. Eén..." De stem van Max von Sydow hypnotiseert de kijker en voert hem mee naar het bevreedende universum dat de Deense kineast Lars von Trier creëerde: Europa. Dit ekspressionistische drama met kafkaïaanse motieven voert ons per trein door het ontspoorde Europa. Op het filmfestival van Cannes viel deze klassieker duidelijk in de smaak: in 1991 kreeg hij er de Grote Prijs van de Jury.

Leopold Kessler, een Amerikaan van Duitse afkomst, verlaat na de tweede wereldoorlog Amerika met de bedoeling mee te komen helpen aan de heropbouw van het verwoeste Duitsland. Door bemiddeling van zijn Duitse oom krijgt hij een opleiding als kondukteur in een eerste klasse treinwagon en doorkruist zo het verslagen en kleurloze land. Hij is het die de toeschouwer meeloost op Europa-tocht. Op de bewuste treinreis moet hij een praktisch eksamen afleggen. De man doet vreselijk zijn best, maar raakt voortdurend in allerlei vreemde toestanden die hem danig dwarszitten. En het publiek maakt al zijn frustraties mee.

Rails

Op de trein leert hij ondermeer Katharina Hartmann kennen, dochter van de bijzonder rijke en katolieke eigenaar van de Zentropa-spoorlijn. Vader Hartmann is niet geheel onbesproken, gezien zijn oorlogsactiviteiten: hij vervoerde joden naar de concentratiekampen. Door omkoping van een jood, kon hij echter ontsnappen aan de Amerikaanse vervolging van nazi-gezinden. Ook Katharina heeft een nazi-verleden en biecht dat op. Leopold wordt gekweld door zijn gevoelens voor de jonge vrouw en vervalt in vertwijfeling. Uiteindelijk wordt die liefde hem fataal.

Met deze film vervolledigt Lars von Trier zijn met 'Element of Crime' (1984) en 'Epidemic' (1987) begonnen drieluik over Europa.

De hoofdbrok van 'Europa' speelt zich af in de trein, volgens van Trier het ideale decor voor een film. De treinreis is als het ware een metafoor voor het filmavontuur. Daarom spelen zoveel films zich op een trein, aldus van Trier. Een treinreis staat volgens hem ook dicht bij het wezen zelf van de film: de filmpellikule lijkt een reis op rails.

Verf

De film is grotendeels zwart-wit, wat de zonderlinge sfeer, het onbegrip en de aanvankelijke onbetrokkenheid van Kessler (en van de kijker) tegenover de troosteloze situatie in het naoorlogse Duitsland benadrukt. Dat alles wordt nog ekstra in de verf gezet door de bijzondere filmtechniek: achtergrondprojecties, dubbelopnames en contrastwerking tussen zwart-wit en kleur. Een helrode noodrem die oplicht uit de grijze achtergrond of het rode bloed van een slachtoffer verrassen de kijker. Over het gebruik van kleur in een zwart-witdrama zegt van Trier in een interview met 'Cahiers du cinéma' het volgende: "We gebruiken kleur als we de aandacht van de kijker willen toespitsen op één specifiek element. Uiteraard lagen ook esthetische overwegingen aan de basis van die beslissing."

Jean-Marc Barr, tevens hoofdrolspeler in 'Le grand Bleu', is geknipt voor de rol van Kessler. Het naïeve personage wordt gesteigerd, gemanipluleerd en meegesleurd in situaties die hem regelrecht naar zijn tragische

ondergang leiden. In de eerste klassewagon vol frustraties rijdt hij letterlijk de rust tegemoet. Kessler verdwijnt precies zoals de verteller dikteert. Die laatste lijkt trouwens niet alleen Kessler's gevoelens te kunnen lezen, maar ook die van de kijker. De film voelt precies aan zoals de hypnotiserende stem het uitstippelt: "Voor de allereerste keer krijg je het gevoel gevangen te zitten op een trein: je kan er niet af en je hebt geen flauw benul waar die stoppen zal." Een treinrit die beklift.

Annermie Deckx

De Hongkongse regisseur John Woo is van geen kleintje vervaard. Woo debuteerde met verschillende Kung-fu films, maar vond snel zijn weg naar bikkelharde actiefilms. 'The Killer' en 'Hard Boiled' vallen te klasseren als bloederige, haast degoetante verhalen die geweld en moord als enig thema hebben en waarin de kogel het enige communicatiekanaal is. 'Bullet in the Head' gaat volledig in dezelfde lijn verder. Het toneel van het gebeuren is Vietnam. Die gangsters uit Hongkong hebben hun toevlucht genomen naar het land dat in volle oorlog verkeert maar zullen er hun gewelddadig leven spoedig hervatten. Ze raken verstrikt in een nieuwe moordenaarsland en vandaar in een komplot dat aait op de goudschat van de lokale peetvader. Aan zo goed als elk volgend deel in de prent hangt bloed, van het kleverige soort. Uiteindelijk moet ook de vriendschap tussen de drie hoofdpersonages zelf eraan geloven. 'Bullet in the Head', van dinsdag tot vrijdag telkens om 20.00u en 22.30u in het Stuc, 100/150 frank.

(sf)

Ekonomika viert dertiende lustrum Tachtig jaar en nog kantussen

Het is feest bij Ekonomika. Naar aanleiding van hun vijftigjarige bestaan en naar gezonde studententraditie, zoals zij het zelf uitdrukken, organiseren zij in deze laatste dagen vóór kerst een lustrumweek. Een uitstekende gelegenheid voor deze studentenkering om alle lief en leed uit het verleden ekstra te belichten, enkele profeten te nomineren en al deze nuttige zaken meteen ook aan het aangename te koppelen. Utile dulci, zoals dat dan heet.

De geschiedenis van Ekonomika begint op twee december 1930. De Faculteit van Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen, heette toen nog 'Ecole supérieure de commerce', en behoorde tot de Rechtsfaculteit. In die tijd vormden de Vlaamstalige studenten nog een minderheid in Leuven. De kring groeide dan ook vanuit een sterk Vlaams bewustzijn, en werd gedoopt tot 'Vlaamse Handelskring'. Vermederlansing en vernieuwing van het onderwijs, vriendschap, het verbeteren van de relatie tussen studenten en profen, en vorming van de leden waren de leiddraden van de organisatie. Het zijn eveneens de waarden die Ekonomika nu nog in haar vaandel wil dragen.

Vermederlansing van het onderwijs is één van de eerste realiteiten geweest van de Vlaamse Handelskring. Na een vijftal jaren al konden studenten economie alle cursussen in het Nederlands volgen. Tenminste, dat werd hen door de universiteit beloofd. Toen na enkele jaren bleek dat die haar belofte niet helemaal hield, en twee cursussen enkel in het Frans wou laten geven, kondigde de toenmalige preses Andries Deque enkele stakingen aan. Met succes.

Andere activiteiten, zoals kantussen, rollings (kafeebezoeken in groep) en Zoetewaterwandelingen

(ludieke tochten tot aan de Zoete Waters, met als slot een kantus), maakten al van bij het prille begin een belangrijk deel uit van het 'ekonomika' studentenleven. Tijdens de oorlogsjaren moest de werking van de kring enigszins aangepast worden. Enerzijds werd het sociaal bewustzijn, en het actief meewerken met hulporganisaties in die jaren een prioriteit. Anderzijds vormde de invoering van het bierrentoos in 1941 een van de grote problemen. De kantussen waren toen nog gratis, en dat had vaak rode cijfers in de kas van de fakulteitskring tot gevolg.

In 1943 verschenen de Ekerichten, met informatie voor studenten en oud-studenten. Het was de voorloper van het huidige Ekonomika-kringblad, het Winkelertje. De Ekerichten die nu nog gepubliceerd worden zijn uitsluitend voor de alumni (oud-studenten) bestemd. Nog een mijlpaal in de geschiedenis van de fakulteitskring, intussen al Ekonomika geheten, was de scheiding tussen de Faculteit van Economische en Sociale Wetenschappen en de Rechtsfaculteit, in 1950. De weegschaal op het wapenschild van Ekonomika mocht definitief plaats maken voor het huidige Sinopel van de Hoop.

Golden

Het handelskot groeide intussen gestaag verder, steeds meer studenten, ook vrouwelijke, vingen er hun studies aan. Ekonomika breidde de schachtenwerking dan ook gevoelig uit. De jaren vijftig waren rustig, maar bleken stilte voor de storm, iets wat trouwens geldt voor het hele Leuvense studentenleven. Tegen de achtergrond van de woelige 'golden sixties' groeide de drang naar demokrasering van het onderwijs. Niet enkel de dialoog tussen universiteit en student was op dat moment onmogelijk, ook de relatie tussen franstaligen en nederlandsstaligen zakke naar een dieptepunt. Konstataste wierp vruchten af, en in 1969 werden studentenverenigingen en de afschaffing van franstalige cursussen een feit. In deze strijd hield Ekonomika zich behoorlijk gematigd, met als argument de wil en de plicht om alle studenten te vertegenwoordigen. Een gevolg van de mogelijkheid tot inspraak, was de proportionele groei van de kiescampagnes. De heersende tendens was, en is nog steeds niet iets beter, groter en vrijgevier te zijn dan de voorgaande.

De geschiedenis van Ekonomika gaat in deze geest verder. Na de afsplitsing van de faculteit Sociale Wetenschappen, kon de kringorganisatie enkel nog groeien, net als het aantal ekonomiestudenten trouwens. De weg naar massamassificaties stond open, de doop en het smartlooppensfestival zijn er voorbeelden van.

Ook met de lustrumweek wil Ekonomika zoveel mogelijk studenten bereiken. Het programma is samengesteld onder het bekende motto 'Utile Dulci', of het nuttige aan het aangename koppelen. En Ekonomika zou Ekonomika niet zijn, als het tweede deel van de spreuk niet erg in de verf gezet werd. De officiële opening van de feestweek vindt plaats in de

Dulci, het stamkafee van vele studenten economie. Gratis vaten, bierkaarten voor streekbieren en een Top 65 van de muziekkeuze van de studenten moeten borg staan voor een goed begin. Een eucharistieviering op maandag, gevolgd door een academische zitting over de waarde van het ekonomiediploma, wijzen subtiel op de nuttige kant van de zaak, met zoals de kerstmarkt die de volgende dag doorgaat op de parking van de Waaiberg.

Bussen

Wie nog inkopen wil doen, en zijn buik nog niet vol heeft van het muziekgejengel op de Leuvense kerstmarkt, kan er genieten van een optreden van de kerstman, en van Katastroef. Ook samoworsten kan je er leren. En opnieuw is er het eeuwige, maar deugdloze bier. De LustrumTWING op diezelfde dinsdag brengt Jo Swindon en Mama's (asje op het podium en, u raadt het al, ook hier zijn er de nodige gratis vaten. Aangezien deze fuif doorgaat in Rosenberg, de nieuwe zaal van het Zoetewater, wordt er een gratis busdienst ingeleid.

Het hoogtepunt van de week moet wel de Ekonomika Special worden, waarin ook het 'Gala van de gouden krijtes' opgenomen is en die begint

om woensdag om 20.00 u. Maar eerst gaat Ekonomika vanaf 17.00 u tonen dat ze na 65 jaar het betogen nog niet verleerd zijn. De studenten van Ekonomika verzamelen aan het Ladeuzeplein en zullen zoals vorige week onder begeleiding van hun fanfare protesteren tegen het vrijlaten van de inschrijvingsgelden in voortgezette opleidingen als aanvullende opleiding bedrijfs-economie of economische wetenschappen. Om 20.00 uur is er dan de Ekonomika-special. Die wil vooral de geschiedenis van Ekonomika belichten. Wie die Ekonomikageschiedenis tot in de kleinste details wil leren kennen, moet dus die avond naar de aula Pieter de Somer. Aansluitend is er daar een huldiging van enkele profen. Enkele weken geleden werd namelijk een enquête doorgegeven in alle jaren, waarin cursussen, lesgevers en examens getoetst werden. Welke profen de gouden krijtes in ontgang zullen nemen, wou Ekonomika nog niet bekend maken, maar waarschijnlijk heeft dat eerder te maken met het nog niet volledig verwerkt zijn van de enquêtes dan met verplichte geheimhouding.

Naar Ekonomikatraditie wordt de week op donderdag afgesloten met een lustrumkantus. Speciale gast is Jef Van Gonsveld, de preses van de Vlaamse Handelskring in 1935. Een tachtigjarige man op een kantus, bij ekonomiestudenten is blijbaarder het Utile Dulci tot de allerlaatste adem.

Kristien Michiels

Relatiekomedie 'Kwast en mes' in de Minnepoort De poëzie van het schelden

De Nederlandse acteurs Helmer Woudenberg en Herman Verbeeck spelen deze week in de Minnepoort 'Kwast en mes', een scherpe tragikomedie van de Engelse toneelschrijver Charles Dyer. Het stuk maakte in de jaren zestig heel wat ophef, en dat niet in het minst door de eigenwijze manier waarop het zijn onderwerp behandelt: gewone problemen, die in elke relatie vroeg of laat aan bod komen, maar die hier geïllustreerd worden aan de hand van een stel ouder wordende homoseksuele kappers.

Dit is voor een hedendaags publiek natuurlijk niet meer zo schokkend als voor het puriteinse Engeland van dertig jaar geleden, maar het geeft nog wel een apart karakter aan het stuk. Dannie en Adrie, twee ouder wordende mannen, runnen samen een bescheiden kapperszaak. Hun relatie loopt al niet zo vlot meer, ze goeien elkaar voortdurend allerlei scheldwoorden naar het hoofd, maar als op een bepaald moment een brief voor Adrie onder de deur wordt geschoven, is dat de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen.

Het is een dagvaarding van de politie waarin Adrie te horen krijgt dat hij voor de rechter moet verschijnen op beschuldiging van ontucht met een minderjarige.

Dan is het hek dus helemaal van de dam. Dannie laat voor het eerst in twintig jaar zijn opgepropte verwijten en verbittering de vrije loop, en Adrie, die de mislukte-kunstenaar-die-toch-de-schijn-hoog-wil-houden-toer op gaat, tracht zichzelf met cynische opmerkingen en spitsvondige scheldwoorden nog ietwat een houding te geven. Maar in feite is hij heel onzeker, en zijn grootste probleem is dat hij zijn levensgezel niet gewoon durft te zeggen dat hij hem eigenlijk wel "een verdomd aardige klootzak" vindt.

De momenten van konfrontatie tussen de twee zijn tegelijk hard en vreselijk komisch: wat gezegd wordt is scherp en duidelijk kwetsend bedoeld, maar de manier waarop vooral Adrie met de taal omspringt is zo beeldend en burlesk dat het harde ervan vaak aan het publiek voorbij gaat. Als hij zijn vriend bijvoorbeeld zieke wandelende tak, kutje karnemelk of vieze ouwe trekvogel noemt, kunnen we dat als publiek bezwaarlijk ernstig nemen. Zijn zeer originele tirades, die hij stevast beëindigt met de uitroep "God helpe onze Gerard Reve", zijn een soort poëzie van het schelden, waartegen zijn momenten van inkeer wat flets overkomen.

Dit alles speelt zich af in de kapperszaak van de beide heren, op een zondagochtend. De twee ruziemakers zitten op kappersstoelen die lijken te verwijzen naar de jaren vijftig, terwijl hun kleding eerder aan de jaren zestig refereert en de muziek dan weer enkele decennia eerder gesitueerd kan worden. Het wordt dus nooit helemaal duidelijk waar of wanneer het stuk zich precies afspeelt. Het feit dat het hele toneel 's nachts plaats heeft, draagt nog bij tot die onbepaaldheid in tijd en ruimte, en wijst er tegelijk op dat vooral de universaliteit van wat besproken wordt belangrijk is. De acteurs moeten het ook met erg weinig

attributen stellen: Dannie zet denkbeeldige koffie, schept er wat onbestaande suiker in en roert met een imaginair lepeltje in een gefingeerde beker. Het feit dat één van de twee, als hij naar het publiek gericht staat, eigenlijk in de spiegel van het kapsalon zijn tegenspeler aankijkt, is trouwens een aardige regievonding van Titus Tiel Groenestege.

Intussen blijft Dannie rustig, en lijkt hij Adries stortvloed van woorden aan zich voorbij te laten gaan. Het wordt echter al vlug duidelijk dat ook hij, een zorgzaam en onderdanig mannetje, best wel weet hoe hij de ander aan moet pakken. Als hij na

een ruzie zonder een woord te zeggen wegloopt, weet hij dat Adrie hem na verloop van tijd toch achterna komt. De twee hebben elkaar nodig, en het zal dan ook niet verbazen dat ze dat op het einde schoorvoetend aan elkaar toegeven. In dat opzicht is het stuk eigenlijk vrij klassiek, keurig passend in de traditie van het Anglo-Amerikaanse psychorealisme, en zelfs wat moraliserend.

Maar voor hoofdrolspeler Helmer Woudenberg, Adrie in het stuk, hoeft het ook niet zo nodig steeds aanbrekende avant-garde te zijn. Hij heeft geen al te hoge dunk van de eliteaire theatercultuur, en mikt liever op een

breed publiek, dat gewoon anderhalf uur vermaakt en ontroerd wil worden. Alvast dat eerste is goed gelukt, en als dat voor u volstaat weet u waar naar toe woensdagavond.

Martijn Graumans
Elke Pelemans

'Kwast en mes', naar 'Staircase' van Charles Dyer, wordt gespeeld in de Minnepoort, op woensdag 21 december 1994. Informatie en reservaties op nummer 22.21.13. De toegangsprijs bedraagt 350/400 frank.

FKK-subsidies

Elk jaar worden een aantal zogenaamde vrije verenigingen door de FKK (Financiële Controle Commissie) van Kringraad gesubsidieerd. Het zijn verenigingen die op een directe manier de maatschappelijke bewustwording van de studenten ondersteunen. Daarvoor moeten deze verenigingen eerst erkend worden, ze moeten m.a.w. aan een aantal erkenningscriteria voldoen. Deze staan allemaal in het FKK-reglement.

Indien uw vereniging meent voor erkenning in aanmerking te komen, kan zij een exemplaar van dit reglement komen halen op het kantoor van Kringraad, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Het kantoor bevindt

zich op het gelijkvloers. Er is een permanente elke werkdag tussen 14.00 en 18.00 u. De kandidaturen moeten schriftelijk gebeuren en een overzicht van de activiteiten van het voorbije jaar bevatten, evenals een financieel overzicht. Verder moet de vereniging die een kandidatuur indient schriftelijk aantonen dat zij voldoet aan de erkenningscriteria. Deze schriftelijke procedure is verplicht en moet nauwkeurig gevolgd worden.

De kandidaturen moeten aankomen op het kantoor van Kringraad - t.a.v. Kris Van Poucke, voorzitter FKK 1994-95 - uiterlijk voor donderdag 12 januari 1995. In het begin van de week daarop zal de FKK samenkomen. Deze bestaat uit de in 1994 erkende verenigingen en zal na het inkijken van de kandidaturen een ad-

vies uitbrengen over elke vereniging. Enkele dagen later doet een werkgroep van Kringraad hetzelfde. Beide adviezen worden daarna overgemaakt aan de Algemene Vergadering (AV) van Kringraad, die tenslotte moet beslissen over de erkenningen. Als er bezwaren zijn tegen een erkenning, wordt de betrokken vereniging schriftelijk uitgenodigd om zich op deze AV te komen verdedigen.

Zoals sommigen onder u misschien al gemerkt hebben, is de erkenningsprocedure in de loop van dit jaar gewijzigd. De erkenningscriteria zijn echter dezelfde gebleven. Indien u nog vragen heeft rond deze aankondiging of rond de nieuwe erkenningsprocedure, bent u steeds welkom op het kantoor van Kringraad, waar het volledige reglement beschikbaar is.

Geen versoepling inzake overdrachten en vrijstellingen

Appelen met peren

Het examenreglement van onze universiteit is er een van de levendige soort. Elk jaar verandert er wel iets, meestal zelfs meer dan iets. Zo is het vanaf dit academiejaar een stuk eenvoudiger geworden om een F te vragen. Of juist, een nul, want voortaan krijg je geen letters meer als kwotering, maar cijfers. Voor volgend academiejaar wil de rektor graag dat er wat verandert aan de overdrachtsvoorwaarden tussen eerste en tweede zit en aan de waarde van de proefexamens. En daarover moet nu al gepraat worden.

Om te waken over de goede werking van haar examenreglement heeft de KU Leuven een werkgroep Examenreglement opgericht. Die werkgroep verzamelt alle problemen die zich tijdens het vorige academiejaar voordeden. Op basis daarvan tracht zij het reglement aan te passen. Daarnaast bereidt ze de aanpassingen aan eventuele wetswijzigingen voor. Zij bespreekt ook suggesties van monitoren, studenten, professoren en de academische overheid. Zowel de vraag naar vrijstellingen bij proefexamens als die naar het veranderen van de overdrachtsvoorwaarden tussen de twee zittingen van hetzelfde jaar kwamen van de rektor.

Eerst de stadhuiswoorden. 'Vrijstelling' betekent dat je een bepaald stuk van de stof niet meer hoeft af te leggen, omdat je dat al gedaan hebt. 'Overdracht van examencijfers' is wat in de studententmond gewoonlijk vrijstelling heet. Je mag het cijfer dat je haalde op je examen gewoon meenemen naar de volgende zitting, zonder dat je het examen opnieuw hoeft af te leggen.

Kadootje

De rektor en nog enkele leden van de universitaire gemeenschap, vooral uit de sektor van de toegepaste wetenschappen, zouden de eerstekenners die zich echt hard inspannen voor de proefexamens in januari graag belonen met een vrijstelling voor een deel van de stof.

Er zijn wel een aantal argumenten te vinden voor die stellingname. Zo zijn vrijstellingen een belangrijke aansporing voor de studenten om de proefexamens ernstig te nemen. Voor wat hoort wat. Als je er bovendien in slaagt om bij de proefexamens vooral vakken te programmeren die in het eerste semester aflopen, dan neig je naar een semestersysteem in het eerste jaar. En dat zou de overgang tussen het middelbaar onderwijs en de universiteit gemakkelijker kunnen maken.

Maar de tegenargumenten zijn veel talrijker. Niet zonder reden zijn de vrijstellingen bij de proefexamens enkele jaren geleden officieel afgeschaft, na een duidelijk advies van de onderwijsraad. Die heeft zich onlangs op vraag van de werkgroep Examenreglement zowel over de vrijstellingen bij proefexamens (voor de tweede keer) als over de versoepling

van de overdrachtsvoorwaarden gebogen.

In het oude advies van de onderwijsraad ging men ervan uit dat proefexamens hoofdzakelijk een oriënterende functie hebben. Daarom mogen ze geen beslissend karakter krijgen, wat wel het geval is als je vrijstellingen aan de resultaten verbindt. Proefexamens met vrijstellingen zijn geen proefexamens meer, want je kan niet meer remediëren. Je vergroot alleen maar het verschil tussen de mensen met een goede en een minder goede studiemethode, tussen de mensen met een goede basis en een minder goede basis.

Adem

Maar volgens de verdedigers van vrijstellingen gaat het niet om op iedereen in naam van de gelijkheid in dezelfde, maar minder goede situatie te plaatsen. Anderzijds leidt het verlenen van vrijstellingen bij proefexamens de facto tot de organisatie van een bijkomende zitting en dat mag niet van de wetgever. De verliezende vrijstellingen zijn bovendien vaak boerenbedrog. Je moet een deel van de stof niet meer expliciet kennen, maar gewoonlijk blijkt dat je toch alles moet beheersen om de cursus helemaal te begrijpen.

Uiteindelijk besliste de onderwijsraad bij haar oude standpunt te blijven. Had de rektor het werkelijk helemaal alleen voor het zeggen gehad, dan zou hij de kwestie van de overdrachtsvoorwaarden tussen de twee zittingen van hetzelfde academiejaar al in juni door de academische raad hebben gesleuteld. Zo had de beslissing in de vakantie nog gebruikt kunnen worden bij de wervingscampagnes voor dit academiejaar. Maar zelfs voor de rektor draait de administratieve molen niet sneller.

Eigenlijk begonnen de nachtmerries van de rektor met de vaststelling dat de aangroei van het aantal studenten aan de KU Leuven sinds enkele jaren die van een niet nader te noemen concurrerende universiteit aan de Leie niet meer overtreft. Tot wanhoop gebracht door de hete adem van het vermelde gedrocht heeft hij zijn linker- en rechterhanden dan maar gevraagd om eens te onderzoeken waarom zijn paleis in de Naamsestraat minder aantrekkelijk oogt dan het optreke van zijn collega aan de Leie. Het resultaat werd iets

(foto Joris Docx)

"Sportkot is afgebrand," zo orakelden de kranten op dinsdag 13 december. De Standaard plakte het nieuws zelfs op zijn voorpagina. Toen wij de bewuste morgen aan het sportkot aankwamen, verbaasden wij ons dan ook over de snelheid waarmee de Leuvense bouwfirmas het universitair sportcentrum weer opgebouwd hadden. Na veel zoeken ontdekten wij dan toch een 'brandplekje' op sporthal De Nayer. Het dak van de sporthal had maandag rond half twee vuur gevat. Net voordien hadden arbeiders op het dak boven de kleine turnzaal een nieuwe dakbedekking aangelegd. Die was blijven smeulen en vloog later in brand. Het vuur verspreidde zich via de ventilatiekokers en al snel stond de kleine turnzaal op de eerste verdieping in lichterlaaie. De brand werd snel opgemerkt en na ongeveer drie kwartier had de brandweer het vuur onder controle. Volgens Wouter Janssens van Sportraad bleven de gevolgen voor de interkulturele bekercompetities — ondanks de grote materiële schade — binnen de perken. Sport zonder Grenzen kon zonder problemen doorgaan. De heren van Politika, Lerkeveld, Cité, Historia, Salvat en Medica en de dames van Eeos, Germania, Thomas Morus, Steil, Politika, LBK, Historia en Archies zagen hun minivoetbalwedstrijd van maandag aan hun neus voorbijgaan. De rest van de wedstrijden konden wel doorgaan, met het volgende resultaat:

Minivoetbal jongens

Thomas Morus-Psycho: 7-0 Wina-Katechetika: 11-2 Spora-Ekonomika: 0-10 LBK-Mercator: 10-5 Terbank-Eeos: 1-8 NFK-Germania: 20-0 Industria-Romania: 10-5 Crimen-Romania: 4-14 Lerkeveld-LBK: 2-7 Cité-Terbank: 1-3 Pauskollege-NFK 3-5

Minivoetbal meisjes

VRG-Mercator: 7-0 Spora-Katechetika: 2-7 Basket jongens LBK-Medica (ff) Terbank-Wina: 39-62 Psycho-Justus Lipsius: 60-46 Ekonomika-Lerkeveld: 46-44 Pauskollege-Industria: 39-66 Cité-VRG: 32-57

Volley meisjes

VRG-Cité: 2-0 Wina-Thomas Morus: 0-2 Terbank-Thomas Morus: 0-2

Basket meisjes

LBK-Terbank: 54-30 Volleybal jongens Apolloon-Alfa: 2-0 (ff) Industria-Alfa: 2-0 (ff) Apolloon-Industria: 2-0 Ekonomika-Katechetika: 2-0

Voetbal meisjes

Eeos-Katechetika: 2-0 Industria-Alfa: 5-0 (ff) Apolloon-Rega: 1-0 Camillo Torres-Chemika: 5-0 Pauskollege-Klio: 5-0 Salvat-Terbank: 1-0 Mercator-Thomas Morus: 2-1 (pvr)

heel anders: een vergelijkende studie van examenreglementen aan alle Vlaamse universiteiten.

Uit die studie blijkt dat je inzake overdracht van examencijfers binnen eenzelfde academiejaar (dus tussen eerste en tweede zit, en niet tussen tweede en derde) strenger aangepakt wordt aan de VUB dan in Leuven. Daar krijg je pas overdracht voor de vakken waarop je een twaalf scoorde, op voorwaarde dat je in totaal vijftig procent haalt. In Leuven is het ook al goed als je voor de helft van je vakken geslaagd bent. Je kan dus in principe met een twaalf, vier tienden en vijf nullen wel overdracht krijgen in Leuven, maar niet aan de VUB. Aan de KUB gelden dezelfde voorwaarden als bij ons: vijftig procent of geslaagd voor de helft van de vakken. Alleen moet je daar ook voor alle vakken daadwerkelijk een cijfer behaald hebben (je

moet er dus nog steeds een Fgaan vragen). Dat is in Leuven sinds dit academiejaar niet meer nodig. In Diepenbeek daarentegen, krijg je binnen het academiejaar steeds overdracht voor alle opleidingsonderdelen — vroeger mochten we die gewoon 'vakken' noemen — waarvoor je een tien kreeg. Maar een vergelijking tussen Leuven en Diepenbeek gaat niet op, omdat Diepenbeek met een totaal andere jaarindeling werkt. Doorslaggevend voor de rektor zijn natuurlijk Antwerpen en vooral Gent. Beide universiteiten vinden het feit dat je een twaalf haalde voor een vak zonder meer voldoende om je een vrijstelling te schenken. Aan één twaalf en elf nullen heb je dus al genoeg.

De mensen die de overdrachtsvoorwaarden zien versoeplen, vinden dat de regel van 'vijftig procent of ge-

slaagd voor de helft van de vakken' er alleen maar is om de studenten te betuttelen. De tegenstanders van zo'n versoepling denken dat een psychologische drempel wenselijk is, om te vermijden dat de studenten te snel en onnadankend vakken doorschuiven naar september en zo een echte tweede kans verspeelen. Sommigen zijn ook bang dat de slaagcijfers zouden dalen bij een versoepling, anderen schermen met het argument dat de slaagcijfers in het eeuwige Gent niet of nauwelijks verschillen van de onze.

Eén ding is wel duidelijk: je kan geen simpele vergelijking maken tussen examenreglementen, zonder rekening te houden met de totaal verschillende situaties aan de andere universiteiten. Als je iets aan de overdrachtsvoorwaarden wil veranderen, moet je meteen ook nadenken over het hele examensysteem en de volledige jaarindeling, misschien zelfs over de indeling van de programma's. Bovendien zijn alleen Gent en Antwerpen soeplers dan Leuven. De beide Brusselse universiteiten zijn strenger, en Diepenbeek is een geval apart. Waarom zouden wij dan achter Gent aanhollen?

Wijzer

Uiteindelijk zal de onderwijsraad adviseren alles te laten zoals het is, hoewel er stemmen opgaan om een onderscheid te maken tussen de eerste en de tweede cyclus. Ouderejaars zouden namelijk al beter in staat zijn om zelf te beslissen of ze nu liever alles in één zitting doen, of liever hun examens spreiden. Wat niet wil zeggen dat je in de huidige situatie niet aan examenspreiding kan doen. Als je wil, en als je het goed uitziet, kan je nu ook je examens verdelen over de twee zittingen. Alleen zou het zonder de bijkomende overdrachtsvoorwaarden van vijftig procent of geslaagd voor de helft van de vakken eenvoudiger kunnen zijn. Wat niet altijd een goede zaak hoeft te zijn.

Frank Ribbens

Penitentienstraat 13
3000 LEUVEN
 (zijstraat Mechelsestraat)
Tel. & fax 016/20.14.09

FITNESS
 AEROBICS
 STEPAEROBICS
 CARDIOFUNK
 SAUNA
 ZWEMBAD
 STOOBAD
 VOETBAD
 RELAXRUIMTE
 ZONNEBANKEN
 SNOOKER
 AMERICAN POOL
 BOWLING

CAFE PASTA
D'ADARIO

Blvd. Penitentienstraat 21-23, 3000 Leuven. 016/20 01 26

Koördinatrice neemt ontslag Pangaea beter onafhankelijk van de unief

De toekomst van Pangaea lijkt bedreigd. Na een moeilijke start van het 'cross-cultural meeting centre' in oktober houdt de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) zich niet aan zijn belofte om de kosten van de openingsreceptie en het eventuele verlies in de bar te dragen. Alma, die voor de catering en het personeel in de bar zorgt, wil de openingsuren nog verminderd zien. De coördinatrice van Pangaea, Min De Wachter, die bekend staat als student-vriendelijk en entoesiast, heeft haar ontslag ingediend.

Twee jaar geleden stond de International Students Organisation Leuven (Isol) bij een herstructurering naar bar aan de universiteit. Isol zou zich voortaan enkel nog met pure studentenvertegenwoordiging bezig houden en veranderde haar naam in Portulaca. De afspraak was dat de unief een alternatief moest creëren voor de bar. Dat werd dan het internationale ontmoetingscentrum Pangaea, dat zich op de socio-culturele

activiteiten van de buitenlandse studenten zou toelagen en zich vestigde in de volledig omgebouwde Isol-bar. De strubbelingen bij de sluiting van de Isol-bar liggen nog vers in het geheugen van sommige studenten, die toen twijfelden of de unief zich wel nog speciale inspanningen zou getroosten voor niet-Europeaan. Haar negatieve houding tegenover buitenlandse studenten was immers al acht jaar lang te merken. Door de

aanstelling van Min De Wachter als coördinatrice leek de unief zich dan toch aan haar woord te zullen houden.

Belofte

Een eerste belofte die niet op papier stond, was de faktuur van Alma voor de openingsreceptie. Professor Maschelein, voorzitter studentenaangelegenheden, stond erop dat Pangaea opende met een slijke receptie en verzekerde de coördinatrice dat RvS de kosten hiervan zou dragen. Hiermee begon het kat-en-muispelletje. Jan De Vuyst, coördinator van studentendiensten en dus ook van RvS, weigerde de faktuur te betalen. Uiteindelijk werd het bedrag door RvS van de rekening van Pangaea afgetrokken. Dat was een onverwachte hap uit het jaarbudget van 500.000 frank, waarmee men de kosten moet dekken van de bar, optredens, debatten, sport-

tornooien enzovoort.

Een tweede belofte van RvS was dat hij, en niet Pangaea, het eventuele verlies van de bar zou dragen. De catering voor de bar en het Alma-personeel voor de maand oktober vormden een verliespost van ongeveer 70.000 frank. Blijkbaar zijn de inkomsten slechts min of meer op peil als er activiteiten zijn in Pangaea en dan nog zijn die onvoldoende om de kosten van het dure Alma-personeel te dekken. Ondanks de belofte van RvS werd het verlies doorgeschoven naar Pangaea.

Alma bemoeit zich dan weer met het runnen van de bar door te stellen dat een meer 'selectieve openingskalender' beter zou zijn. Met andere woorden, de openingsuren zouden moeten verminderen. Een nogal overhaaste konklusie na slechts één maand werking. Vooral als men weet dat de openingsuren tijdens de week, los van de activiteiten, nu al uiterst beperkt zijn: 's middags twee uur en 's avonds vier uur. In het weekend is het centrum enkel op zaterdagavond open. Met zulke openingsuren is Pangaea een doodgeboren kind. Enrique Zeballos, oud-president van de Latin American Students Association, verbaast er zich niet over dat de bezoekersaantallen, van buitenlandse studenten in het bijzonder, zeer laag liggen tot nu toe. Het is logisch dat

Pangaea zijn klanten verliest aan 't Stuc, als ze voor een gesloten deur staan of er op een bepaald uur buitengegaan worden. Hij klaagt bovendien dat de buitenlandse studenten Pangaea graag ook op zondag en tijdens de vakanties geopend zouden zien. Zij kunnen immers niet naar huis. Min De Wachter stelde reeds voor de bar van twaalf tot twaalf open te houden, maar botste op tegenstand. De universiteit staat erop dat Pangaea geen kafee zou worden, zoals vroeger de Isol-bar.

Karakter

Na al deze financiële perikelen waardoor het jaarbudget van Pangaea wegsmolte, stuurde De Vuyst de coördinatrice een brief waarin hij aanraadt "150.000 frank voor te behouden voor de start van het nieuwe akademiejaar 1995-1996". Zo iets komt wel heel sarkastisch over in de huidige situatie. Bovendien eist De Vuyst op voorhand een overzicht van de programmatie in Pangaea en de cijfers van het aantal Belgen en buitenlandse deelnemers aan de activiteiten in december. De vraag is of hier nog plaats is voor initiatieven van de buitenlandse studenten zelf en hoe één halfjaar betaalde coördinatrice koppen kan tellen en nationaliteiten kan registreren tijdens alle activiteiten. Min De Wachter voelde zich in de dagdagelijkse werking in Pangaea langs alle kanten geblokkeerd en persoonlijk aangevallen. Begin vorige week stuurde ze haar officiële ontslagbrief op. Maschelein gewaagde heel diplomatisch van een "karakteriele incompatibiliteit" tussen de coördinatrice, Min De Wachter, en de grote baas van de sociale sektor, De Vuyst.

Binnen de Leuvense studentenbeweging gaan stemmen op om het ontmoetingscentrum weer voor Portulaca zelf op te eisen. Een internationaal ontmoetingscentrum als Pangaea zou van en voor de buitenlandse studenten zelf moeten zijn, niet een feestzaaltje voor KU Leuven-personeel. Zelfs Min De Wachter vraagt zich af of Pangaea niet beter onafhankelijk van de unief zou bestaan. Het wordt afwachten wie de opvolger van Min De Wachter wordt en of Pangaea de crisis overleeft.

advertentie

Education Centre Leuven

COMED
computers & onderwijs

Eindejaarsaktie

Performa 460 4/160 + 14" Macintosh Color Display
+ Apple Design Keyboard + gratis software

Troostprijs

De overdracht van de vroegere Isol-bar aan de universiteit heeft blijkbaar voor niemand zoden aan de dijk gebracht. Want Pangaea is niet de enige met financiële zorgen. Ondertussen sleept de studentenorganisatie Portulaca haar Isol-erfenis verder met zich mee. Portulaca wordt financieel nog steeds stiefmoederlijk behandeld in vergelijking met de andere raden binnen Loko, zoals Kringraad of Sportraad. RvS geeft Portulaca slechts 250.000 frank werkingsgeld voor 1995. Om de nationale associaties van buitenlandse studenten ten minste te kunnen blijven subsidiëren, eiste de studentenfractie in RvS 100.000 frank ekstra. Dat werd verworpen. Als troostprijs maakte RvS een onduidelijke belofte voor een 'pool' van financiële middelen. Alle organisaties die betrekking hebben op buitenlandse studenten zouden daaruit kunnen putten voor bepaalde activiteiten. Er valt zeker iets te zeggen voor een overleg tussen Pangaea, Portulaca, International Contact Club en de Social Service for Foreign Students. Dat neemt echter niet weg dat Portulaca een studentenkoepel is die volledig autonoom over de besteding van haar middelen moet kunnen beslissen.

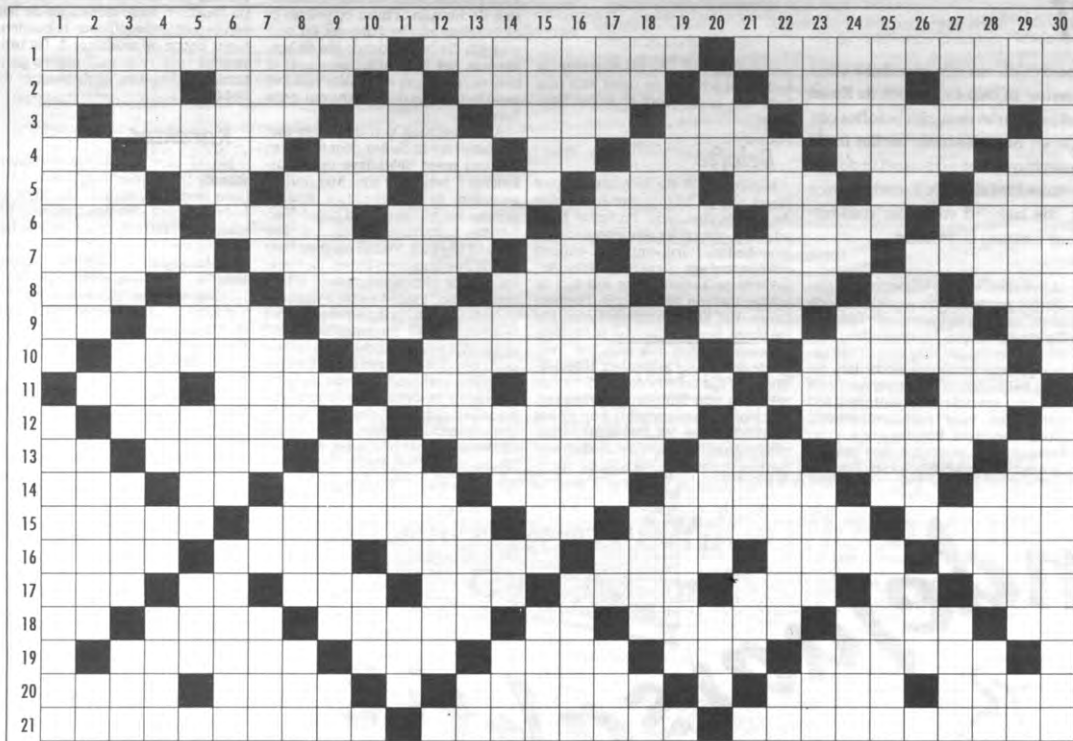
Ilse Frederickx

Ithaka

Kultuurraad organiseert Ithaka, een jaarlijkse happening rond beeldende kunst op een parkoers door Leuven dat dit jaar langs de oude stadswallings loopt. Als je zin hebt om mee te werken, altijd welkom. hoe klein (of groot) ook je inzet, voor ondermeer de inkleiding van het parkoers, contact met kunstenaars, helpen opzetten van studentenprojecten, sponsors zoeken, technische omkadering, contact met de pers, meehelpen aan de promotie, zelf een kunstwerk realiseren en nog van alles. Ambiance verzekerd! Vergadering op de eerste verdieping van het Stuc, elke maandag om 21.00 u. Informatie bij Kura/Stuc tel. 23.67.73.

De Eindejaarsaktie is geldig tot 28 december '94 of tot einde voorraad. Vermelde prijzen zijn inclusief B.T.W.. (*) prijzen voor studenten en leerkrachten.

H. Hooverplein 24, B - 3000 Leuven
Tel. 016/29.21.50, Fax. 016/29.31.50

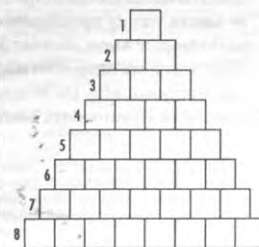

Horizontaal — 1 Geef de juiste vorm — Middellij — Vrijgezel 2 Verbond — Rustteken — Blijven hangen — Kunstmineraalwater — Hoekzuil 3 Jaren — Zoogdier — Gesleten, doorschermerende plek — Toiletartikel — Tafelland 4 Familied — Droge valwind — Zoon van Zeus — Voorzetsel — Winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede — Koker, zakdoosje — Bijwoord 5 Berg op Kreta waar Zeus werd geboren — Pers. vnv. — Dof van geest — Chinese dynastie — Nachtvogel — Loot — Zoogdier — Argumenten in het voordeel 6 Belgische rivier — Lichtelijk zuur — Eenheid van vermogen — versiersel of huldeteken — Anijsbrandewijn — Binnenste van een stengel 7 Loopvogels — verlichting — Zangnoot — Beheerst door de adel — Iraakse munt 8 Op-schudding — Pers. vnv. — Verwisselt — Onvolwassen zoogdier — Serie — Havenonderdeel — Bevel 9 Voegwoord — Muziekinstrument — Scherp werktuig — Licht ontvlambare stof — Uiting van liefde — Buikpotig weekdier — Mansnaam 10 Potsierlijk — Vruchten — Warme springbron 11 Tijdmaat — Onbeweeglijk — Mansnaam — Mansnaam — Woning — Keuken-gereedschap — Ankertouw 12 Stampen — Feest voor Aswoensdag — Snel grijpen, pakken 13 Spil — Bloedvat — Onaangenaam koud — Instrument uit het oude Egypte — Beschermd dier — Tussenprodukt bij de brood-bereiding — Bevel 14 Zak — Lengtemaat — Tweelingbroer van Ezaü — Orde-loze menigte — Lijfeigene — Zangnoot — Dwaas 15 Vervelend wezen — Stralenkrans — Voegwoord — Toestel om lasten te vervoeren — Kras 16 Oevergewas — Hartelijk — Stoet, menigte — Antwerpse gemeente — Hoofdstad — Groen eiland 17 Voorkeur — Zangnoot — Inzicht, visie — Telwoord — Onverswaard — Godin van de blinde drift — Daar — Dieren-verblijf 18 Zangnoot — Maatstaf — Belgische stad — Ren — Bruine water-veer — Gewoonte, traditie — Voorzetsel 19 In lengte doen verminderen — Energie, veerkracht — Paradijs — Insekt — Bloedarmoede 20 Energierijke vloeistof — Nederlandse stad — Voeder voor dieren — Zuidamerikaanse volksdrank — Griezelige 21 Onder bewoordingen brengen — Algehele af-braak — Europees land.

Vertikaal — 1 Foeter, tier — Bestand tegen water 2 Meisjesnaam — Respi-deren — Hekeldicht — Belgisch plaatsje 3 Licht op — Koraaleiland — Blijf van genegenheid — Boerderij — Maak verliefde geluidjes 4 Aroma — Fries watertje — Belgisch architect — buitenaards wezen — Vermeld 5 Opnieuw, daarenboven — Thailand Duitse rivier — Schraal 6 Meisjesnaam — Meisjes-naam — Peen 7 Ontkenning — Bestaat — Jongensnaam — Noordfrans riviertje — Drank 8 Puntig gereedschap — Nachtegaalrietzanger — Oosterse titel — Kledingstuk — Dwaas 9 Watergod — leerrijke plaats — Kleur — Pers. vnv. 10 Lange, smalle ondiepte in zee — Attribut van Apollo — Godin der overwinning — Afval bij het dorsen 11 Kerkelijke straf — Dans — Vals, onbetrouwbaar — Pulverig, zandachtig 12 Besvrucht — Stel kleren — Buiszwam 13 Pers. vnv. — Met bloemetjes versierd katoen — Amerikaanse staat — Meisjesnaam — Familied 14 Waterminnende plant — Deel van de bijbel — Sleepnet — Deel van een geraamte — Voegwoord — Tijdperk 15 Flauw-grappig — Bijbels gerecht — Pronkzuchtig 16 Een korte tijd — Personen die zich voor een eksamen aanmelden — Klap 17 Plaats van afslag bij het golfspel — Bijbelse stad — Deel van een schip — Blad — Belgisch plaatsje — Troef negen 18 Voegwoord — Franse zangeres — Oostenrijke komponist — Lichaamsdeel — Voorzetsel 19 Werknemer in de horeka — Cijfer — Gedicht 20 Mannelijk dier — Overwelfde straat met bazaars — Intrige — Bolstaande plooi 21 Drank — Belgische groep — Stripfiguur — Houding 22 Boom — Ondeugend grappig — Stad in Nebraska — Pers. vnv. 23 Loop der gebeurtenissen — Fijngemalen tufsteen — Kluchtige pas-sage — Tijdelijke toestand — In werking 24 Denkbeeld — Reeds — Olie-houdend gewas — Verlichting — Hoekzuil 25 Hongaars komponist — Snel zeilschip — Waterzucht 26 European — Insekt — Deel van een spier — Mannelijk dier 27 Volhardend — Zangnoot — Vaatwerk — Voorzetsel — Schreeuw 28 Luikse gemeente — Gevulde darm — Looi — Zoogdier — Ge-heel van bouwlanden 29 Agendapunt — Lijst van drukfouten — Jongens-naam — Pers. vnv. 30 Kreeftdicht — Twisten.

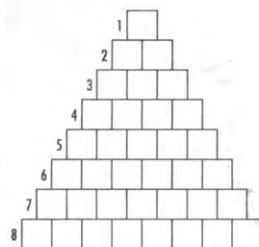
Piramides

Voeg telkens een letter toe en haspel de lettertjes dooreen om het volgende woord te vinden.

opgave 1

- 1 Grondgetal van het natuurlijk logaritmenstelsel
- 2 Bijwoord
- 3 Zoogdier
- 4 Gast
- 5 Periodieke opbrengst
- 6 Strekking
- 7 Aanstaren
- 8 Vrouw

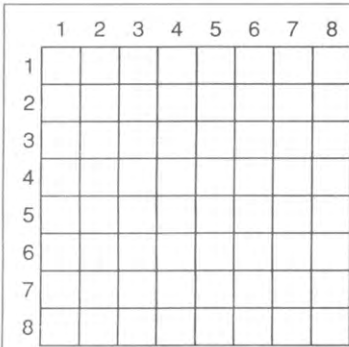

opgave 2

- 1 Ängström
- 2 Havenonderdeel
- 3 Boot
- 4 Kistje
- 5 Mannelijk dier
- 6 Lui persoon
- 7 Vervoermiddel met een geurtje aan
- 8 Denkbeeldig persoon

Blokkendoos

Peter, de redaktiesekretaris van Veto, heeft van de kerstman een nieuwe blokkendoos gekregen. Deze blokkendoos bevat vijftien witte en vijftien zwarte blokken, die allen net even groot zijn. Ze zijn namelijk vier cm lang, twee cm breed, en één cm hoog. Kan Peter met deze blokken een kubus vormen met een zijde van zes cm?

Doorloper

Horizontaal — 1 Bloederig treffen 2 Liefdesgod — Hardnekkig, volhardend 3 Boot — Roem — Europees eiland 4 Mes-tvork — Russische magsnaam 5 Verlichtingsmiddel — Boom — Vuurkoord 6 Europese hoofdstad — Oudnoors prozawerk 7 Luikse gemeente — Eens 8 Belgische rivier — Woning volle-dig op een verdieping gelegen.

Vertikaal — 1 Kanaal — Kerkelijke straf 2 Brandverf — Een zekere 3 Haarbosje — Aanvankelijk 4 Mest — Jaap 5 Sterk oplopend — Onbebouwd stuk grond 6 Zeer langzaam uitge-voerd muziekstuk — Ordinaire vrouw 7 Broer van Mozes — Fotografisch produkt 8 Aasvogel — Zintuig.

Door Filip De Keuleleere

De organist

Drie personen bezoeken op een blauwe maandag een kerk. De priester die alle personen uit het gehucht kent, en van iedereen weet hoe oud hij is, zegt tegen zijn organist: "Het produkt van de leeftijden van deze drie personen bedraagt 2450. De som van hun leeftijden is het dubbele van jouw leeftijd." De organist moet beknennen dat hij de leeftijden met deze informatie niet kan vinden, zonder de hulp van de Heilige Geest. Dus voegt de priester eraan toe dat hijzelf (= de priester) de oudste is van alle aanwezigen. Nu gaat de organist een lichtje op. Kan jij met deze informatie bepalen hoe oud de priester is?

Naamkaartjes

- Kan jij de beroepen vinden van de personen met volgende naamkaartjes?
VERA GENOTEN	R. VAN HEE, TEMSE
KOR ROLSPONG, OOSTENDE	S. BACHT, KRUIBEKE
R. TAMPON, MEISE	K. ORGEL, ASPER

De gevangenisdirecteur ...

Een gevangenis heeft twee verdiepingen. Op beide verdiepingen zijn acht cellen (zie grondplan). Om te kunnen controleren of alle gevangenen aanwezig zijn, heeft de directeur van de gevangenis een ingenieus systeem uitgedokterd. Hij eist dat steeds aan volgende voorwaarden voldaan is. 1 Geen enkele cel staat leeg. 2 Aan elke kant van de gevangenis zitten samen elf gevangenen in de zes cellen aan die kant. 3 Op de bovenste verdieping zitten steeds dubbel zoveel gevangenen als op het gelijkvloers. Op een bepaalde dag maakt de directeur zijn ronde doorheen de gevangenis. Alles lijkt in orde, maar toch zijn er 's nachts negen gevangenen, die iets slimmer waren dan de directeur, ontsnapt. Bepaal een mogelijke verdeling van gevangenen voor en na de ontsnapping.

en de wegsplitsing

Na hun ontsnapping komen de gevangenen aan een splitsing. De ene weg loopt dood in een moeras. Als de deze volgen worden ze zeker opnieuw in de kraag gevat door de directeur, die niet mals voor hen zal zijn. De andere weg leidt rechtstreeks naar de geheime bergplaats van de kerstman. De gevangenen weten helaas niet welke weg waarheen leidt. Er staan echter twee broertjes (Jaap en Sammy) bij de splitsing. In ruil voor een van hun gestrepte pakjes mogen ze aan een van de broertjes een vraag stellen. De ene broer zegt steeds de waarheid, de andere kan er echter nooit aan weerstaan deze waarheid enigszins geweld aan te doen. Wat moet de gevangenen vragen, en aan wie?

Professor strafvordering relativeert de crisis binnen het gerechtelijke apparaat

Verstraeten vindt geen graten in justitie

Veto: Veel mensen uit het gerechtelijk apparaat en daarbuiten klagen over de gerechtelijke achterstand. Als oplossing spreekt men dikwijls over de invoering van snelrecht. Hoe staat u daar tegenover?

Verstraeten: «De gerechtelijke achterstand situeert zich vooral bij burgerlijke procedures. Toch is er ook in strafzaken een verbetering mogelijk. Er waren twee voorstellen in verband met het snelrecht. Enerzijds was er het radikale snelrecht stricto sensu dat tot nu toe geen doorgang vond. Het zou dan kunnen dat iemand die opgepakt wordt, binnen de vijf dagen voor een vonnisgerecht moet verschijnen. Het hele strafrechtelijke apparaat had daar problemen mee. Voor een advocaat is het immers onmogelijk om op een kleine week tijd een degelijke verdediging op te bouwen. Ook voor de rechter en het openbaar ministerie stellen er zich grote organisatorische problemen.»

Graten

«Anderzijds is er een verzachte vorm die wel doorgevoerd werd. Het komt erop neer dat een persoon die opgepakt wordt voor een misdrijf het bevel krijgt binnen de twee maanden voor de rechtbank te verschijnen. Vroeger had de politie nooit de garantie dat er effectief een vervolging kwam. En als er al vervolgd werd, kon dat soms maanden duren.»

Veto: Heeft de advocatuur zelf ook geen schuld aan de trage werking van het gerecht? En wat vindt u van de voorstellen van Tony Van Parys (volksvertegenwoordiger CVP) om de vormvoorschriften te beperken zodat een zaak minder vlug nietig verklaard kan worden?

Verstraeten: «Ik ga zeker niet beweren dat er geen vertragingsoeuvres worden gebruikt. Toch bestaat er geen systematische mogelijkheid om de rechtspleging te versnellen. Men wijst al te gemakkelijk met de vinger naar de advocaat. Er zijn hier en daar wel incidentele misbruiken. Het probleem van de 'procedurefout door miskenning van vormvoorschriften' is een zeer gediversifieerd probleem. Als men omwille van bepaalde vrijspraken op grond van procedurefouten aan symptoombestrijding gaat doen, is er een gevaar dat enkele fundamentele waarborgen in het gedrang komen.»

Veto: Men krijgt soms de indruk dat vrijspraak op basis van verjaringen en dergelijke vooral voorkomt bij witteboordkriminaliteit. Is dit omdat men zich in deze milieus betere advocaten kan veroorloven?

Verstraeten: «Bij georganiseerde en financiële criminaliteit is de kans op verjaring inderdaad groter. Deze zaken zijn nu eenmaal veel ingewikkelder. Een stevige oplichting oplossen duurt langer dan een kafeeruzie. De onrechtmatige wijziging van de gewestplannen die een tijdje geleden aan het licht kwam is een typisch voorbeeld van een verjaring die te wijten is aan de manier waarop justitie de zaak behandeld heeft. De advocaten van de betrokkenen hadden hier geen enkel aandeel in. Eind '93 werden de verjaringstermijnen echter verlengd. Ik denk dat er in de toekomst dan ook minder verjaringen zullen zijn.»

Veto: Veel mensen vragen zich af wat het nut is van verjaringstermijnen. Waarom is een fout binnen vijf jaar niet meer fout?

Verstraeten: «Dit systeem bestaat van oudsher in alle landen. Enkel de modaliteiten verschillen. Ik vind het verantwoord. Iemand die een misdrijf heeft gepleegd kan toch niet heel zijn leven in onzekerheid leven omtrent de vraag of hij zou kunnen worden vervolgd. Ook eist de maatschappij waarin wij leven na een bepaalde tijd geen bestraffing meer. De roep om bestraffing kwijnt als het ware weg na een bepaalde tijd. Hoe lichter het misdrijf hoe vlugger men zal zeggen: daar vegeen we de spons over.»

Gratis

Veto: Iedereen heeft in België recht op gratis rechtsbijstand. Als men een pro deo advocaat krijgt, is dat echter meestal een stagiair. Kan zo iemand dezelfde waarborgen bieden aan de klant?

Verstraeten: «Meestal zijn het inderdaad stagiaires. Maar die consulteren nogal eens ervaren advocaten, vooral als de zaak wat ingewikkelder is. Toegegeven, deze jonge advocaten zijn minder ervaren, maar wat is het alternatief? Anders moet je het systeem helemaal omgooien, zoals in Nederland. Daar kunnen meer ervaren juristen worden ingeschakeld voor de verdediging van minderbevoegde mensen omdat er een grotere financiële bijstand is van de overheid.»

Veto: In ons land moet men zijn advocaat altijd zelf betalen, ook als men gelijk krijgt voor de rechter. Mensen met veel geld kunnen betere raadsheren betalen. Is dit geen subtiele vorm van klassejustitie?

De laatste tijd verschijnen er in de media allerlei berichten over justitie. Politieke schandalen, gerechtelijke achterstand, men kan er niet meer naast kijken. Is er werkelijk een crisis of is het slechts schijn? We zochten Raf Verstraeten op, advocaat en professor strafvordering aan onze universiteit, en vroelden hem aan de tand over enkele actuele onderwerpen uit de gerechtelijke sfeer.

Verstraeten: «Ik zie daarin niet direkt een bedreiging voor de rechtsstaat. Niet elke zaak is even ingewikkeld. Voor sommige misdrijven zijn meer gespecialiseerde advocaten nodig. En bovendien, wat is een goed advocaat? Ik ontken niet dat er een relatie bestaat tussen de prijs en de kwaliteit op de 'markt'. Toch mag men het niet allemaal zo zwart-wit zien. Een pleidooi in verband met iemands persoonlijkheid vergt andere vaardigheden dan de verdediging van een economisch misdadiger.»

Veto: De laatste tijd wordt er binnen de rechtszaal meer en meer gebruik gemaakt van foto's en video-opnames. Ook werd het onlangs mogelijk voor de gerechtelijke politie om telefoonsprekken af te luisteren. Is dit op lange termijn niet gevaarlijk voor de privacy van de burger?

Verstraeten: «Het is duidelijk dat er een spanningsveld bestaat tussen de ingrijpende onderzoeksmaatregelen die de laatste tijd ontwikkeld worden en de privacy. Het recht op privéleven is niet absoluut. De kriminaliteitsbestrijding is vandaag de dag niet meer mogelijk zonder technieken als af luisteren, infiltratie en pseudo-kopen inzake drughandel. De wetgever moet echter zorgen dat hij een deftige wet maakt die sterk op zijn poten staat en voldoende waarborgen biedt. Men moet realistisch zijn: het is een noodzakelijk kwaad. Dezelfde afweging moet gemaakt worden als men het bijvoorbeeld heeft over het gebruik van videokamera's in voetbalstadions.»

Veto: Vindt u het dan ook gerechtvaardigd dat de politie gebruik wil maken van persfoto's zoals na de match tussen Club Brugge en F.C. Antwerp?

Verstraeten: «De pers zal zich uiteraard weigerachtig opstellen ten aanzien van dat soort ver-

zoeken. Toch bestaan er geijkte wegen om aan dergelijke informatie te komen. Als het gaat om ernstige misdrijven valt er toch veel voor te zeggen dat justitie de middelen moet kunnen gebruiken die ze tot haar beschikking heeft. Ik vind niet dat er rond de pers een ondoordringbaar scherm moet worden gebouwd. Maar men mag daar geen misbruik van maken. Anders komt de persvrijheid in gevaar.»

Veto: De laatste tijd wordt er meer en meer aan onderzoeksjournalistiek gedaan, denk maar aan de zaak Delcroix. Is het niet problematisch dat men soms een impuls van de pers nodig heeft vooraleer aan bepaalde praktijken een einde wordt gesteld?

Verstraeten: «Zolang de wet niet overtreedt, zie ik daar geen enkel probleem in. Het gevaar is vaak groot dat hij de rechten van de andere burgers gaat miskennen, zoals het recht op privacy. De media kan een rol spelen in de bekendmaking van bepaalde wanpraktijken. Het gerecht kan niet alles zien. Soms zijn er inderdaad impulsen nodig, ik zie dat niet als een falen van het gerechtelijk apparaat.»

Veto: Is de parlementaire onschendbaarheid een obstakel voor justitie of is het een goede zaak voor de democratie?

Verstraeten: «De goede werking van het parlement vereist de parlementaire onschendbaarheid. Men kan niet zomaar iedereen toelaten een parlementair te gaan vervolgen. Door het systeem van de burgerlijke partijstelling zou iedereen een vervolging tegen bepaalde politici kunnen instellen. Op die manier zouden alle vormen van hetzema mogelijk zijn. Het systeem biedt trouwens een veiligheidsklep, namelijk de ophanging van de onschendbaarheid door het parlement. Ik ben nochtans niet echt een voor-

stander van het huidige systeem. Men zou de uitoefening van de strafvordering misschien op een hoger nivo kunnen laten gebeuren. De bevoegdheid zou bijvoorbeeld in handen kunnen komen van de procureur-generaal. De moeilijkheden die de parketten nu ondervinden, verdwijnen dan. Bovendien blijft het op die manier onmogelijk politieke vetes te beslechten via het gerecht. Wel is er dan gevaar voor politieke druk op de rechterlijke macht. Maar dat probleem bestaat nu ook en is onvermijdelijk. Men moet realistisch zijn.»

Veto: Erige tijd geleden heeft men een nieuwe regeling ingevoerd om de politisering van de magistratuur tegen te gaan. De benoemingen werden afhankelijk gemaakt van een examen. Toch bestaat er nog geen gelijkaardige test voor de bevoordeling van magistraten. Waarom die aarzeling?

Verstraeten: «Men heeft niet alles ineens willen hervormen. Het is inderdaad zo dat er bij bevoordelingen geen examens bestaan. Men zegt wel eens dat de magistratuur een afspiegeling moet zijn van de maatschappij en dat politieke benoemingen hiertoe kunnen bijdragen. Ik kan dit argument bijtrekken. Maar die pluraliteit moet gepaard gaan met een behoud van kwaliteit en dat werd niet altijd gegarandeerd.»

Onwetend

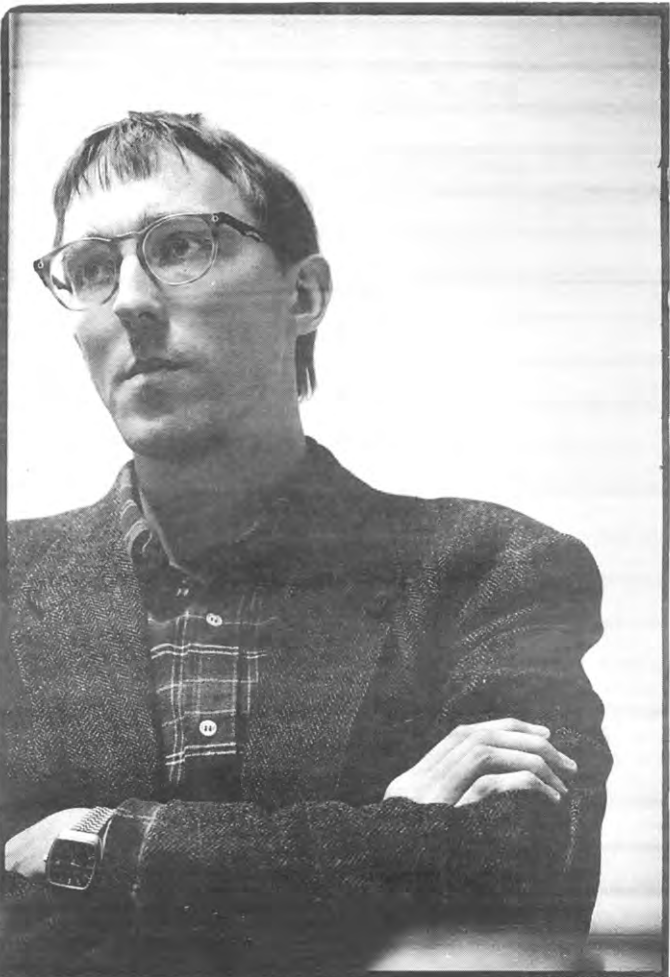
Veto: Er bestaan grote verschillen in het vervolgingsbeleid tussen de verschillende arrondissementen. Als iemand bijvoorbeeld wordt betrap op het bezit van soft-drugs is de vervolging vaak afhankelijk van de plaats waar de persoon betrap wordt. Heeft een procureur niet een al te grote macht in zijn eigen gebied om te beslissen of iemand vervolgd wordt of niet?

Verstraeten: «Dat is een probleem dat al heel lang bestaat. België is onderverdeeld in gerechtelijke arrondissementen. Elke procureur heeft de verantwoordelijkheid binnen zijn eigen arrondissement. Verschillen tussen de arrondissementen hebben altijd bestaan. De laatste jaren streeft men ernaar om die beleidsverschillen weg te werken. De verschillende arrondissementen worden overkoepeld door vijf parketten-generaal: Antwerpen, Brussel, Luik, Mons en Gent. Tussen die parketten-generaal is er overleg op nationaal nivo. Op die manier komt men toch tot een zekere centralisatie. Toch bestaat er geen totale éénvormigheid. Dat is niet mogelijk en naar mijn mening ook niet noodzakelijk. Elk arrondissement heeft zijn eigen noden. Typisch voorbeeld is de milieukriminaliteit. Er zijn arrondissementen, zoals Antwerpen, die daar ontzettend veel belang aan hechten, in tegenstelling tot de kleine Waalse arrondissementen waar deze problematiek zich veel minder scherp stelt.»

«Men moet er ook rekening mee houden dat de financiële middelen van de parketten beperkt zijn. Men kan niet alles vervolgen. De vraag is dan: wat seponere men, en wat niet? Er is pas een probleem als er zelfs geen minimale éénvormigheid is. Op sommige gebieden is dat inderdaad zo. Ook op het nivo van de bestraffing zijn er duidelijke verschillen merkbaar. Het kan zijn dat je voor een bepaald misdrijf in een arrondissement zes maanden krijgt en in een andere een jaar. Elke rechter heeft een eigen persoonlijkheid en straffoetingsbeleid. Maar het blijft altijd moeilijk verschillende zaken te vergelijken. De persoonlijkheid van de dader, zijn antecedenten: al die dingen spelen een rol.»

Veto: Een aktueel onderwerp in verband met de rol van de rechter is de juryrechtspraak. Heeft een burger niet genoeg juridische achtergrond om te kunnen beslissen over iemands schuld of onschuld?

Verstraeten: «Men heeft verschillende opties. In Nederland worden alle zaken met beroepsrechters afgehandeld. In Frankrijk en België worden zware inbreuken voor het Hof van Assisen gepleit. In deze rechtbank is er een jury, samengesteld uit gewone burgers, die enkel beslist over de schuldvraag. De strafmaat wordt bepaald door beroepsmagistraten. Nu stelt men voor dat de rechter mee gaat beslissen over de schuldvraag. Ik ben een fervent tegenstander van juryrechtspraak. Het is niet zinvol dat twaalf mensen van straat worden gesleurd om dergelijke beslissingen te nemen. Die mensen hebben geen enkele juridische vorming. Het is niet juist dat de jury enkel over feiten beslist. Soms moeten ze juridische vraagstukken oplossen. Uitlokking bijvoorbeeld, wordt door iedereen anders ingekleurd. In het recht is dat begrip echter aan bepaalde strenge voorwaarden onderworpen. Bovendien zijn die mensen niet voorbereid op hun taak en zijn sterk vatbaar voor beïnvloeding via de media. Het systeem is volgens mij uit de tijd.»

(foto Karel De Weerd)